

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

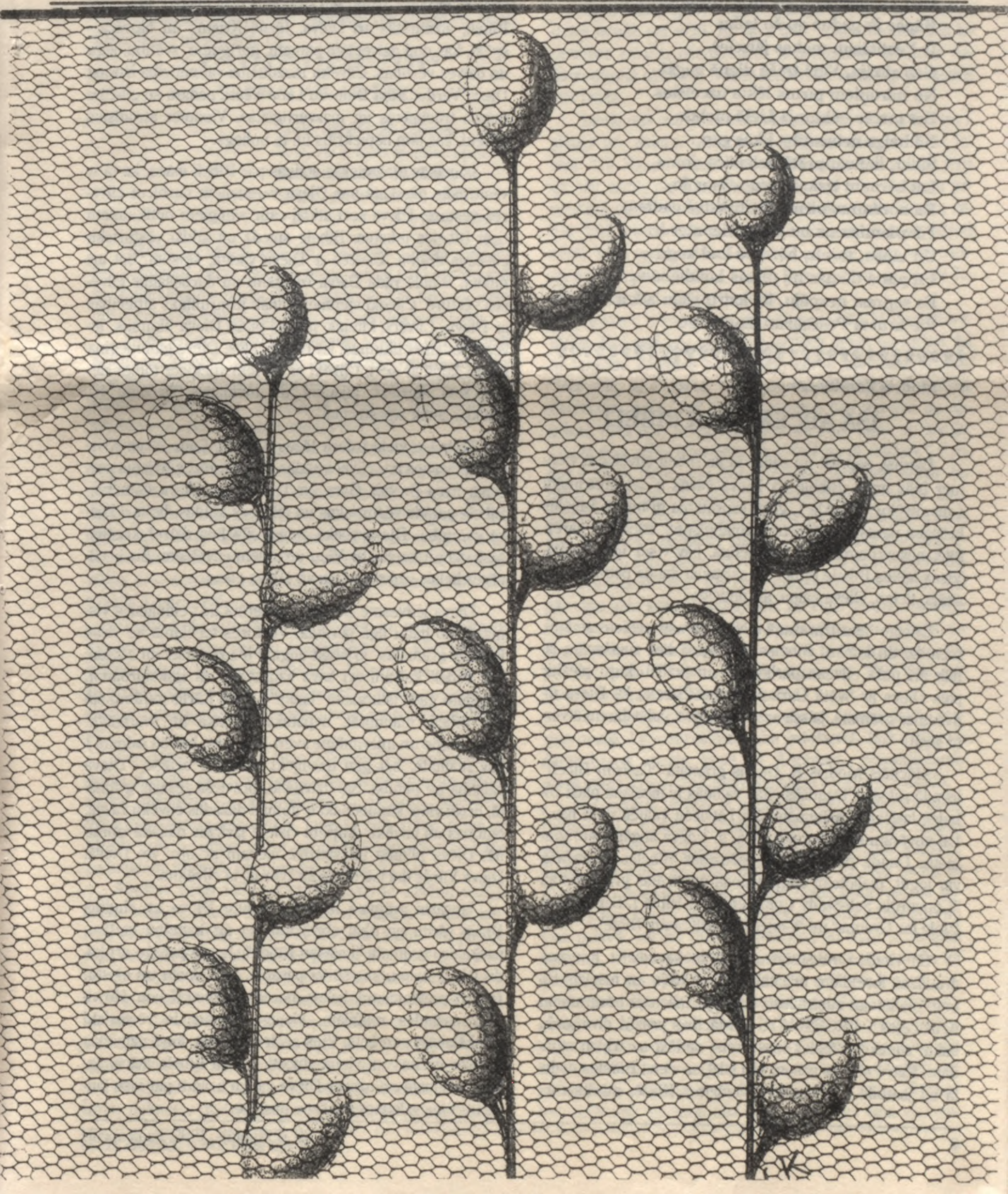
ISSN 0227 - 2423

1995. GADA APRĪLIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

47. GADA GĀJUMS

Nr. 4. (553.)

laida, un meita, kas viru vēl nebija pazinusi, bija jākauj nost. Tikvien kā viņš viņu atlaida kalnos, lai tur viņa kopā ar draudzenēm apraud savu jaunavību. Tad viņa atgriezās, un "viņš pie tās izpildīja savu īpašo solījumu."

Riebigāks uzvaras noslēgums nav iedomājams. Abi partneri - tas Kungs un Jefta - ir viens otra cienīgi. Kā amerikāņu fiziķis Edvards Harisons saka: "Cilvēce rada mītus, un tad mīti valda pār cilvēci. Cietsirdīgi ļaudis rada cietsirdīgus dievus, un viņu mīti piešķir pastāvīgu sankciju viņu nežēlīgajiem darbiem" (Edward R. Harrison, Cosmology, 18. lpp.).

Izraēlu bija piemeklējis sausuma posts, ildzis jau vairākus gadus. Nekas nepaauga, pat zāles sāka aprūkt, lapiem ko ēst. Ķēniņš Ahaba saaicināja 450 Baāla priesterus, lai šie gādā, ka lietus sāk līt. Nekas nenotika. Tad nāca Elija. Ahabs jau tautu bija sapulcinājis, un Elija to uzrunāja: "Es esmu vienīgais tā Kunga pravietis atlicies. Bet Baāla praviešu ir četri simti un piecdesmit viru. Lai mums tagad nodod divi vēršus. Un viņi lai izvēlas sev vienu vērši, lai sacērt to gabalos un lai sakārtotu to uz malkas, bet uguni lai nepieliek. Tad es arī sagatavošu otru vērši; es to uzlikšu uz malkas, bet uguni es nepielikšu. Pēc tam piesauciet jūs sava dieva vārdu. Un arī es piesaukšu tā Kunga vārdu. Un tad lai notiek tā: kuŗa dievs atbildēs ar uguni, tas lai ir Dievs!" 1. Ķēniņu 18:22-24.

Tā arī tika izdarīts. Baāla kalpi sagatavoja savu vērši, uzlika uz malkas un sauca: "Ak, Baāl, atbildi mums!" Nekas nenotika. Elija saucējus skubināja, lai klieudz skaļāk, varbūt Baāls guļ. Nekāda saukšana nelīdzēja.

Tad Elija sagatavoja savu vērši. No divpadsmit akmeņiem iztaisīja altāri, ap to izraka dziļu grāvi, ko piepildīja ar ūdeni. Kur tas tik lielā sausumā radās, to teksts nepaskaidro. Kad viss bija nodarīts, Elija piesauca savu Dievu: "Kungs, Ābrahāma, Izāka un Jēkaba Dievs, šodien dari sevi zināmu, ka Tu esi Dievs Izraēlā un ka es esmu Tavs kalps... Un tā Kunga uguns nokrita, un tā aprija ir dedzināmo upuri, ir malku, ir akmeņus, ir pelnus, ir ūdeni tā uzsūca, kas bija grāvi." 1. Ķēniņu 18:36-38.

Bet lietus kā nelija, tā nelija. Ko tālāk darīt?

"Bet Elija sacīja: Satveriet Baāla praviešus, lai neviens pats no to pulka neizbēg! Un tie tos sagrāba ciet, un Elija viņus noveda Kisona upes līcī, un viņš tos tur nokāva."

Kaušana ilga vairākas dienas, jo Elijam bija jāatpūtina roka. Bet beidzot slaktiņš bija paveikts, un Elija Ahabam paziņoja, ka šis nu varot iet un mieloties, jo lietus gāzes švīkoņa jau esot gaisā. Patiesi: septītajā dienā sacēlās vētra ar varenu lietus gāzi, kas appludināja laukus un ganības.

Nota bene: ar vērša upuri vien tam Kungam nekļuva ne silti, ne auksti. Tikai kad Elija bija nomaitājis 450 Baāla kalpu, padebeši atvērās. Straumēm bija plūdušas asinis, straumēm nāca lietus gāze.

Ar šo un dažiem citiem mazāk svarīgiem pakalpojumiem Elija bija izpelnījies, ka tas Kungs viņu dzīvu ar ugunīgiem zirgiem un ugunīgiem ratiem uzrāva debesis, ar visiem zābakiem, jo tikai mētelis palika zemē guļot. 2. Ķēn. 2:11-13. Pirms viņa vienīgi Ēnohs, Metuzāla tēvs, bija iemantojis tādu priekšrocību.

Tad atgadījās notikums, kas pilnīgi pārvērtā Izraēla parašas.

Ķēniņš Josija savā astoņpadsmitajā valdīšanas gadā, kas sakrīt ar 621. g. pr. Kr., sūtīja rakstvedi Safanu uz "tā Kunga namu" saņemt naudu, kuŗa tur ienākusi no tautas ziedojumiem. Augstais priesteris Hilkijs tur Safanam paskaidroja, ka nauda izlietota nama remontiem un viņam iedeva "bauslibas grāmatu", ko atradis "tā Kunga namā". Grāmatu Safans atnesa pie ķēniņa Josijas un to viņam lasīja priekšā.

"Un notika, kad ķēniņš dzirdēja bauslibas grāmatas vārdus, tad viņš saplēsa savas drēbes." Šaubīdamies, vai grāmatas saturs ticams, viņš Hilkiju ar grāmatu un pavadītiem sūtīja pie pravietes Huldā, lai viņa dod savu atzinumu. Hulda apstiprināja: "Tā saka tas Kungs!" 2. Ķēn. 22:3-15.

Lietpratēji domā, ka šī grāmata vēlāk rediģēta un iestrādāta Piektajā Mozus grāmatā, jeb Deuteronomijā. Tajā ietverti arī zināmie desmit baušļi, no kuŗiem sestais skaidri pasaka: Tev nebūs nokaut! Nav brīnums, ka to dzirdēdams ķēniņš Josija saplēsa savas drēbes.

Līdz šim Izraēls bija kalpojis gan Jāvem, gan Molocham un citiem dieviem. Bauslibas grāmatas pirmais bauslis skaidri pateica, ka "Es, Jāve, esmu tavs dievs". Nu Josija ķērās pie pamatīgas tīrīšanas darbiem, nojaukdams un iznīcinādams altārus un svētnīcas, kas veltītas citiem dieviem. "Viņš sagandēja arī to negantību vietu, kas atradās Ben-Hinoma ielejā, lai turpmāk neviens vairs neupurētu savu dēlu vai savu meitu kā uguns upuri Molocham." 2. Ķēn. 23:10.

Ar to cilvēku upurēšana Izraēlā izbeidzās 7. gadu simteni priekš Kristus.

Mūsu kristīgās ticības pamatā ir Jaunās Derības gars un mācība. Kā tas ir iespējams, kā izskaidrojams, ka kristietības galvenais stūrakmens ir Cilvēka Dēla nokaušana, pienagrošana krustā? Var droši teikt, ka bez Jēzus krusta nāves nebūtu kristīgās ticības. Vai ar to Jaunā Derība sevi nepadara vecāku par Veco Derību? Vai tā nav atgriešanās pie Ābrāma laika parašām?

Ar saviem mācekļiem pārstaigādams zemi, mācīdams, sludinādams, dziedinādams slimus un sirgstošus, izdzīdams velnu un ļaunos garus no apsēstiem, pat uzmodinādams mirušus vai tikai pamirusus, Jēzus allaž sevi apzīmēja par "cilvēka dēlu". Mācekļi viņu uzrunāja gan ar "kungs", gan "mācītāj", gan "rabbi", t. i. "meistar".

Izraēls, toreizējā žīdu tauta, smaka zem romiešu virskundzības. Tauta gaidīja Vecajā Derībā apsólito Mesiju, svaidīto, pestītāju. "Encyclopaedia Judaica" XI sēj. 1407. lpp. sīkāk paskaidrots, kas ir Mesija: "... ar pievilcību apveltīts Dāvida pēctecis, ko... pēc žīdu domām Dievs uzauzdzinās, lai viņš laužtu pagānu jūgu un valdītu pār atjaunotu Izraēlas ķēniņvalsti, kuŗā atgrieztos visi žīdi no ārzemēm."

Gudrie no austrumu zemes nāca jautāt, "kur ir jaunpiedzimušais jūdu ķēniņš". Mateja 2:2. - Jāņa 1:49 skaidri pasaka: "Natanaēlis atbildēja viņam: Rabbi, tu esi Dieva Dēls, tu esi Izraēla ķēniņš!"

Jūdu ķēniņa atgriešanos bija praviešojis jau pravietis Cakarija: "Priecājies no sirds, Ciānas meita! Gavilē, Jeruzālemes meita! Redzi, tavs ķēniņš nāk pie tevis, taisnīgs un tavs palīgs, Viņš ir miermīlīgs, Viņš jāz uz ēzeļa, uz ēzeļa mātes kumeļa."

Jēzus ieiešana Jeruzālemē notiek taisni, kā praviešots. Pilsētas pievārtē viņš mācekļiem pavēl atvest kumeļu. uz kā "vēl neviens cilvēks nav sēdējis" un kas atrodams tuvākajā miestā. Mācekļi to atrod un atved, uzliek tam drēbes, un Jēzus sēžas tam mugurā. "Un daudz ļaužu izklāja savas drēbes uz ceļa, citi cirta zarus no kokiem un kaisīja tos uz ceļa. Bet ļaudis, kas gāja viņam priekšā un nopakaļ, kliezda un sauca: Ozianna Dāvida dēlam, slavēts, kas nāk tā Kunga vārdā! Ozianna visaugstākās debesis!" Mateja 21:8-9.

Teksti liecina, ka Jēzus bijis ļoti izglītots, neparasti inteligēnts, ar dziļām un vispusīgām rakstu un filozofiskām zināšanām; arī dedzīgs patriots, kas no sirds vēlējās savu tautu atbrīvot no romiešu virskundzības. Viņa mācekļi arī nebija tikai patiesības slāpstoši ideālisti. Kad nodevējs Jūda pie Jēzus atveda kuŗavīru nodaļu, lai viņu

paredzēja iespēju lielam skaitam iebrukušo drīzā laikā iegūt LR pilsonību. Tāds likums, nacionālā bloka deputātiem pret balsojot, tika pieņemts, bet pat tāds nepatika valsts prezidentam G. Ulmanim, kas to neparakstīja, bet iesniedza Saeimai savus priekšlikumus, kas likumu padarīja vēl apdraudošāku latviešiem un Latvijai kā nacionālai valstij. **PAR** tādu likumu nobalsoja visi LC, TPA, DP, Saskaņa, visi LZS, atskaitot Tomiņu, visi KDS, atskaitot Rugāti.

Patreiz likumā ir iestrādāti zināmi atvieglojumi iegūt LR pilsonību visiem latviešiem un līviem, kas tādi nav, neatkarīgi no atrašanās vietas. Šos papildinājumus labprāt atbalstīja arī LNNK un visi nacionālā bloka deputāti.

Kad valdošās koalīcijas prokrieviskās, kreisās partijas bija panākušas Maskavai un viņas "piektajai kolonai" Latvijā, kā arī lielo Rietumvalstu vadītājiem patīkamo jau pieminēto likumu un lēmumu pieņemšanu, nu varēja atgriezties pie statusa noteikšanas Latvijā dzīvojošiem ārvalstniekiem un bezvalstniekiem. Atkal bija valdošās koalīcijas un mūsu LNNK + TB projekti. Un arī te ar balsu vairākumu tika paņemts valdošās koalīcijas projekts. Tikai LC vairs nepatika visā pasaulē pazīstamie apzīmējumi "ārvalstnieki" un "bezvalstnieki". Tie tagad bija nosaukti par bijušajiem PSRS pilsoņiem. Kad pajautāju LC frakcijas priekšsēdētājam A. Pantelējevam, kāpēc tas tiek darīts - atbilde bija skaidra: lai visiem Latvijā dzīvojošiem, kuŗi nav LR pilsoņi vieglāk varētu dot tiesības uz beztermiņa pierakstu kā pastāvīgos iedzīvotājus. Tālākais saprotams: tas jau ir liels solis virzienā uz LR pilsonības iegūšanu un uz mūžīgu palikšanu Latvijā. Būtībā tas ir nedaudz laika ziņā izstiepts "nulles" variants.

Mums nācās domāt, kā novērst šo vēl papildus draudu latviešiem un līviem un Latvijai kā neatkarīgai, latviskai valstij. Ievērojot balsošanas rezultātus par jau pieminētajiem likumprojektiem, nebija pamata šaubīties, ka valdošā koalīcija (LC + TPA), kopā ar pārējiem paklausīgajiem prokrieviskās orientācijas deputātiem, atkal dabūs balsu vairākumu. Tācu šoreiz atradām iespēju draudošo nelaimi novērst (istenībā attālināt). Īsi pirms balsošanas par LC projektu, mēs saskaitījām, ka, ja visi nacionālā blokā

ietilpstošo frakciju klātesošie deputāti nepiedalās balsošanā par šo projektu, tad valdošajai koalīcijai paklausīgo deputātu kopskaits zālē būs mazāks par 51, cik vajadzīgs, lai likums būtu pieņemts. Bez mums zālē bija tikai 40 deputātu, un no tiem 5 par projektu nebalsoja. Pirmajā gājienā projekts tika noraidīts. Šoreiz nacionālā bloka deputāti (LNNK, LZS, TB un KDS) visi izpildīja vienošanos. Diemžēl, vienmēr tā nav. Vēl te tikai lūdzu ievērot, ka par projektu atkal balsoja visu jau vairākkārt pieminēto kreisā flanga un centrisko frakciju deputāti. Taču pēc piedzīvotā zaudējuma, valdošā koalīcija no sava nodoma panākt šī svarīgā likumprojekta neatteicās. Nākošajā reizē, kad bija paredzēta balsošana par likumprojektu, valdošā koalīcija mobilizēja visus sev paklausīgos spēkus: pavēlēja būt zālē visiem ministriem, kas ir arī deputāti, sev paklausīgos deputātus atsauca no komandējumiem, pat atveda no sanatorijām un tos, kas slimoja mājās vai slimnīcā. Tagad tā to cenšas darīt vienmēr, un tad mums aizkavēt pieņemšanu nav iespējams.

Tiktāl, kuŗas partijas deputāti kā ir balsojuši par vizuāli mazākajiem politiskajiem likumprojektiem. Visus tos šeit uzskaitīt nav vajadzīgs. Vēl tikai pieminēšu kaut pa vienam-diviem likumprojektiem par svarīgākajiem ekonomiskiem un izglītības un kultūras jautājumiem.

Domāju, ka nav vajadzīgs plašs komentārs, lai saprastu, cik mūsu apstākļos svarīgi ir zemi nepārdot ārvalstu firmām un fiziskām personām, kas nav LR pilsoņi. Mēs, protams, saprotam vēlamību piesaistīt investorus no Rietumvalstīm, lai paātrinātu saimnieciskās dzīves atjaunošanu, sevišķi ražošanas un celtniecības sfairās. Ja Saeimā un valdībā būtu cilvēki, kas veiktu šo darbu, saglabājot Latviju kā nacionālu valsti un latviešu un līvu intereses - mēs šādu darbību atbalstītu. Taču jau tagad ir redzams, kam ir pārdoti māju apakšējie stāvi, kam pieder lieli veikali, tirdzniecības firmas - Krievijas Kapitālam!! Gandrīz visi veikali, iestādes no ārpuses ir noformēti angļu valodā, bet iekšā telpās grūti atrast, kas nerunātu tikai krieviski. Atļaujot neierobežoti arī zemi kā pilsētā, tā arī laukos pārdot nepilsoņiem un juridiskām personām, tad latviešu īpašumā paliks vienīgi piesārņots gaiss.

Divdesmitā gadu simteņa lielākais sasniegums

klūdām, izteikties latviski, bet viņu galviņas ir lielkrieviskās propagandas piesārņotas un apmiglotas. Viņi ir iedidīti bijībā un tīcībā Maskavas varenībai un netīcībā Latvijas neatkarībai un latviešu tautas nākotnei. Sarunās ar Krievijas valdību viņi izturas un jūtas kā agrākie "Piebaltijas" funkcionāri, kad tos izsauca atskaitīties centrālajai varai Maskavā. Rezultāti visiem ir zināmi.

Vairāki tagadējie latkrievu ārpolitikas speciālisti savu "profesionālītāti" ir ieguvuši padomju kompetento organu izspiedzes un dezinformācijas darbā ārzemēs. Kas toreiz iezubrits, pie tā viņi stingri turas. Tāpēc viņi bridina no "pārmērīgas orientācijas uz Rietumiem", bet ieteic piekāpību un "cieņpilnu politdialogu ar Krieviju". Kādreiz viņu uzdevums bija apkarot "latviešu reakcionāros emigrantus", kas uzturēja spēkā "nereālo prasību" pēc kaut kādas tur neatkarības no dižās Padsavienības, jo paši svēti ticēja tās varenībai un pastāvēbai mūžīgi mūžos. Tāpēc šodien viņi bridina, neklausīties uz ārzemju latviešu ieteikumiem ārpolitikā, jo šiem cilvēkiem esot "ilgus gadus kultivēta psiholoģiska barjēra pret visu krievisko". Latkrievam šādas barjēras jeb nacionālas paš aizsardzības instinkta vairs nav, bet šo defektu viņš savā sakropļotajā domāšanā uzskata par ieguvumu. Šie speciālisti vēl, t. s., pārbūves gados ir sarakstījuši visādas aplamības par Baltijas jautājumu. Nekad viņi nav spējuši izdarīt kaut vienu puslīdz pareizu ārpolitisku prognozi, bet tas nebūt viņus netraucē šodien uzstāties Latvijas presē un televīzijā kā profesionāliem lietpratējiem diplomātijas un ārpolitikas jautājumos. Varbūt der atgādināt, ka Vācijā pēc tās apvienošanas bez vilcināšanās diskvalificēja visus tamlīdzīgus lietpratējus, kas bija darbojušies bijušās DDR diplomātiskajā dienestā. Vācieši varbūt nav nekāds politiskas gudrības paraugs, bet šo to viņi tomēr ir sapratuši.

No latkrieviskām iezīmēm nav brīva arī mūsu inteliģence, ko vēl pirms dažiem gadiem dēvēja par padomju inteliģenci. Šis apzīmējums nebija gluži no gaisa grābts. Tā veidojās krieviskās padvaras sistēmā un stingrā uzraudzībā, atrauta no "aizmirstībai nodotā" nacionālās kultūras un vēstures mantojuma, visa krieviskā nekautrīgi glorificētā gaisotnē. Daudzi šīs inteliģences pārstāvji bija pilnīgojuši savu profesionālītāti augstākās krievu mācībiestādēs, krievu valoda bija viņu "otrā mātes valoda" (bieži vien arī vienīgā svešvaloda). Tas nevarēja palikt bez ietekmes šo ļaužu garīgajā ievirzē.

Viņi bija organizēti savās profesionālajās savienībās (centrālo savienību nodaļās) censīgu politrūku un špicēļu pārraudzībā. Viņu laicīgo eksistenci pēc dažādu rangu likmēm nodrošināja centrālā vara. Šī inteliģence tātad bija visnotāj atkarīga no svešajiem maizestēviem, kas prasīja pakalpojumus, nodevas un pateicības apliecinājumus par sniegto gādību un aprūpi. Citādi tas nevarēja būt un arī nebija. Ja nespēja pret vēju, kā savā laikā teica orgāniem tuvais filozofs Jānis Vējš, tad dzīvot varēja gluži ērti. Un nespēja jau arī, jo cilvēks grib dzīvot. Šo "pieklājību" turklāt veicināja iepotētā pārliecība, ka no kalpiņas Maskavai nav iespējams atbrīvoties.

No šādas inteliģences nevarēja prasīt, lai tā organizētu un vadītu nacionālo pretestību. Ar to varēja nodarboties tikai atsevišķi pārdrošnieki jeb disidenti. Savu iespēju robežās, t. s., radošā inteliģence centās turpināt darbu dažādās latviešu kultūras nozarēs, kaut arī "siecīņi" svešajiem kungiem bija jādod un uzticība jāapliecina. Dažs labs šos pazemojumus mēģināja slicināt pudelē un nelaikā aizgāja veļu valstībā. Tāds nu bija šīs organizētā genocīda un vergošanas laiks.

Varēja tomēr sagaidīt, ka, redzot savas tautas un kultūras sistēmatisko gremdēšanu, vismaz radošā inteliģence saglabās stipru dvēsesles īgnumu pret visu rupji uzspiesto krievisko, kura obligātā cildināšana bija pacelta līdz visaugstākām negribēta humora virsotnēm. Tācu tā tas nav. Arī šajā mūsu kultūras priekšpulkā kaut kas ir aizlauzts, šis tas no uzbāzīgi uzspiestā ir pielipis. Viņiem nav arī tik viegli iekārtoties pēc palaišanas brīvībā. Tāpat kā latviešu dzimtļaudis pēc 1817./19. gada brīvlaišanas ieguva tikai, t. s., "putna brīvību", tā arī šī inteliģence kļuva personīgi brīva, bet zaudēja materiālo nodrošinājumu. Joprojam netrūkst tādu, kas ir gatavi visādiem kultsakariem ar bijušajiem apspiedējiem, labprāt brauc uz dažādiem sarīkojumiem Krievijā, domā, ka krievu valoda viņiem "paver plašus kultūras apvārsņus" u. tml. Viņi necinās, lai radikālā veidā izmēztu krieviskošanas mēslus no Latvijas izglītības sistēmas un kultūras dzīves. Ilgi bezcerīgā pakļautībā turēta (bet tomēr aprūpēta) inteliģence nevar būt revolucionāra patriotiskā nozīmē. Tā

arī nespēj rosināt un vadīt apmulsušo un padomju skolās apmūļoto jaunāko paaudzi.

Vēl jāievēro, ka mūsu bijusi padomju inteliģence nevēlas patiesu sabiedrisku atklātumu un norēķināšanos ar necilo pagātņi, jo tai ir svešs jēdziens pilsoniskā drosmē. Tāpēc šāda veida aicinājumi viņus tikai kaitina. Tas jums, brīvībā izsprukušiem, jāsaprot. Kā zināms, pēc izbēgšanas no verdzības Ēģiptē Mozus vadāja Izraēļa bērnus 40 gadus pa tuksnesi, lai atsārņotu viņu smadzenes un atjaunotu labus tikumus. Tikai pēc šīs pamatīgās attīrīšanās izredzētā tauta bija gatava doties uz apsolīto zemi. Latviešus (arī mūsu kaimiņus) palaida savā vaļā atjaunot valsti bez jebkādas šķīstīšanās. Būtu ļoti netaisni, ja dievišķā aizredze - divina providentia - šai vajadzībai nepiešķirtu nepieciešamo laiku...

*

Šai vietā izrakstu no rezidenta Kindzuļa vēstījuma beidz

Dr. Ulafs Jāņsons

GRĀMATAS

PA NESENĀS VĒSTURES PĒDĀM

Kārlis Ulmanis trimdā un cietumā, dokumenti un materiāli, ar Induļa Roņa ievada eseju "**Kārlis Ulmanis Latvijas brīvvalsts likteņa stundās un viņa Golgātas ceļš**", izdevis Latvijas Vēstures Institūta apgāds, Rīgā, 1994. gadā, 479 lappuses.

(O. C.) Indulis Ronis ir viens no pirmajiem padomju laiku okupētās Latvijas vēsturniekiem, kas pilnībā ir nometis no saviem pleciem okupācijas laikos uzkrāto melu, sagrozījumu un nepatiesību bagāžu un ir kļuvis par patiesu vēsturnieku, kā normālā, brīvā pasaulē mēs šo profesiju izprotam. Par to nepāprotami liecina viņa pagājušā gadā iznākusi grāmata par Kārli Ulmani. Šī grāmata ir ipatnēja tai ziņā, ka tās mugurkauls ir paša autora ievadeseja, kas aptver vairāk nekā 200 lappušu. Kaut autors pieticīgi to nosaucis par eseju, šis plašais darbs ir Ulmaņa un viņa valdības vēsturiska rehabilitācija Latvijā, kur lasītājiem patiesu un objektīvu vēstures pētījumu joprojam ir liels trūkums. Par spīti tam, ne viens vien Roņa kollega turpina rakstīt tā, it kā objektīvā patiesība šodien Rīgā nebūtu cieņā. Ronis šiem vīriem pārmet apzinātu vai neapzinātu krievu un vācu okupantu safabricētās informācijas izplatīšanu vēl šodien, kad patiesību var atrast, ja vien to grib meklēt.

Roņa pamatatradums, ko mūsu tautai ir ārkārtīgi svarīgi zināt pašapziņas un pašvērtības dēļ vien, ir tas, ka Latviju okupēja 1940. gada vasarā PSRS bez kādas nodevības un valsts iztirgošanas no pašu Latvijas valdības cilvēku puses. Nevienas valdības loceklis tātad nav bijis tautas nodevējs, kaut vismaz Munters vēlāk ir liecies varas priekšā apcietinājumā. Tikpat pārliecinoši Ronis noraida nacistu apgalvojumus, ka Latvija būtu gājusi bojā savu valstsvīru kļūdišanās un nepareizas politikas dēļ. Kā krieviem, tā vāciešiem, pēc Ribentropa-Molotova pakta slepeno protokolu izvešanas dzīvē, vajadzēja vainu novēlēt uz pašām Baltijas tautām, uz viņu valdības cilvēkiem, izveidojot dūmu aizsegu neapgāzamajiem faktiem, ka Krievija (PSRS) un Vācija šīs valstis iztirgoja savā starpā un tad iznīcināja. Nebija svarīgi, ko darīja šo tautu valdības, jo viņu liktenis bija izlemts aizmuguriski.

Roņa esejai ir 5 nodaļas: 1) Neziņā par Kārļa Ulmaņa likteni; 2) Latvijas brīvvalsts izveidošanās; 3) 1934. g. 15. maija apvērsums; 4) Latvijas brīvvalsts okupācija un Kārļa Ulmaņa deportācija un 5) Legendas par Latvijas valstsvīru nodevību.

Šajās nodaļās Ronis izmanto ārkārtīgi plašu materiālu, kas norādīts vērēs. Tur ir arī agrāk neredzēti čekas archīva materiāli, kurus Ronim, ar Antolija Gorbunova atbalstu, izdevās ieskatīties Maskavā, kad, PSRS sabrukuma procesā, uz neilgu laiku pavērās iespēja to darīt. Šo izdevību vēsturnieks Ronis ārkārtīgi intensīvi izmantoja, laikam, jau apzinādamies, ka atklāšanas periods ilgi nepastāvēs.

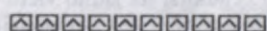
Roņa eseja nav stiliski un stāstnieciski populāra, to drīzāk varētu apzīmēt par fragmentāru. Tas ir arī saprotami, jo pats temats - Ulmaņa trimda un nāve - joprojam satur daudz neatbildētu jautājumu. Nevar uz visu pajauties, ko rakstījusi pati

čeka, bet pārbaudīt visu šai laikā notikušo visos sīkumos vēl prasis ļoti daudz darba un, galvenais, daudz lielāku pretimnākšanu no Krievijas, kas čekas arhīvos latviešus neieļaiž.

Otro grāmatas pusi aizpilda plašs dokumentu norakstu klāsts. Tur atrodami čekas pratināšanas protokoli par Ulmani, Ulmaņa paša liecības, Ulmaņa trimdā sarakstītās piezīmes, korespondences saraksts, kratišanas protokols. Netrūkst arī okupantu varas pārņemšanas liecības - Višinska Ulmanim nodotie nākošās valdības locekļu saraksti, lūgums Lietuvas, Vācijas un Šveices pārstāvjiem izsniegt Ulmanim transitvīzu un atļauju iebraukšanai Šveicē, kā arī vairākas Ulmaņa trimdā rakstītās vēstules uz Latviju. Daļa no šiem materiāliem jau agrāk parādījusies publikācijās, bet nekad nav publicēts vienuviet tik plašs šādu laikmeta liecību un dokumentu klāsts par Ulmani viņa trimdas un apcietinājuma laikā.

Vēsturnieka Induļa Roņa jaunā grāmata dod pamatu un pieturas zīmes tālākiem pētījumiem. Tas ir pagaidām neapšaubāmi pilnīgākais dokumentu un pētījumu sakopojums par Kārļa Ulmaņa likteņgaitām okupantu varas laikos un tāpēc tas izpelnas sevišķu ievēribu. Šai grāmatai ir svarīga vieta visu latviešu grāmatplauktos. □

Ziemeļkalifornijas APSKATS Nr. 3/430, 12, 13. lpp.

SEPTIŅI TRIMDAS RAKSTNIEKI

Latvijas Zinātņu Akadēmija, Literatūras, folkloras un mākslas institūts, **LATVIEŠU RAKSTNIEKU PORTRETI**, trimdas rakstnieki, Rīga "Zinātne", 1994, 145 lpp. Atb. red. V. Hausmanis.

Grāmatas ievadā Latvijas Zinātņu Akadēmijas īstenais loceklis V. Hausmanis norāda, ka ilgus gadus vērti bija aizvērti; vīppus žogam palika bagātībām piepildītas latviešu kultūras vērtību krātuves, daudziem sējumiem pieblīvīti grāmatu plaukti, pat grēdas un kaudzes, bet vairumam šajos sējumos ielūkoties bija liegts. Kad Latvijas atguva (Hausmanis raksta "ieguva") neatkarību, atvērās specfondu durvis un iestādījumu likvidēja. Tas liek domāt, ka Latvijā bija nokļuvuši vairums no ārzemēs izdotām grāmatām, tikai tautai to nevarēja rādīt. Trimdas literatūras vēsture nav uzrakstīta ne Latvijā, ne ārzemēs.

Apstākļi tomēr nav tik jauni, kā grāmatas ievadā tas norādīts. Jau 1947. gadā Viļa Štāla apgādā 3 grāmatās iznāca autobiogrāfiju krājums "Trimdas rakstnieki", kas aptvēra ap 1200 lpp.. Tur 94 literāti nevien stāsta par sevi, bet ir atzīmēti arī visi viņu līdz 1947. gadam izdotie darbi un raksti par šiem rakstniekiem. B. Jēgena "Latviešu trimdas izdevumu bibliogrāfija" no 1940. līdz 1980. gadam, iznākusi 3 grāmatās, ar ap 1300 lpp.. Tur apskatītas 8792 grāmatas un citi drukas darbi. Rakstnieki un viņu darbi atzīmēti arī 3 Latvju Enciklopēdijas grāmatās. Rīgā "Liesma" izdevusi prozas antoloģiju "Pasaules spoguļi", kur iespiesti pa vienam darbam no 94 trimdas rakstniekiem. Trimdā izdotas arī grāmatas par atsevišķiem literātiem.

Izdevumā "Trimdas rakstnieki" ir izmeklēti 7 trimdas rakstnieki, aprakstot viņu dzīves gājieni un analizējot darbus.

Dzidra Vārdaune aprakstījusi dzejnieku Andreju Egliti. Dzejnieks dzīvē un dzejā koncentrējušies latviešu tautas traģiskie likteņi pusgadsimta garumā. Eglītis veidojies un audzis kopā ar savu laiku, no maiga liriķa kļūdams par tautas ciešanu izteicēju, cīņā saucēju un pravieti. Mīļotās mātes, kalpa sievas, piemiņa kā smalka sudraba stūdiņa stīgo cauri Andreja dzejai. Ir analizēti un aprakstīti dzejnieka darbi, pieminot, ka I krājums "Kristus un mila" nebija veiksmīgs. To dzejnieks izsvitrojis no savas daiļrades. Nav pieminēta J. Andrūpa sakārtotā izlase "Putni aizlido", nav arī atzīmēti Egliša darbi zviedru, dāņu, angļu un vācu valodās. Grāmatā nav pareizs norādījums, ka Andrejs Eglītis ir vienīgais latviešu rakstnieks, kas ieguvis Tautas balvu (saņēmis 1972. gadā). Tā piešķirta arī Anšlāvam Eglītim 1980. g.. Andrejs gan ir pirmais un pagaidām vienīgais trimdas latvietis, kas saņēmis atjaunoto Triju Zvaigžņu ordeni. Andrejs Eglītis rakstījis arī prozu Dvēseļu cietoksnis, kas ir kara laika ievadraksti avīzēs 1945. gadā. Rīgā 1993. g. beigās iznākušas 2 A. Egliša grāmatas.

Viktors Hausmanis raksta par Anšlavu Egliti. Tas ir rakstnieks, dzejnieks, mākslinieks, viena no latviešu literatūras kolo-

ritākajām un eruditākajām personībām, kuŗas mūžs pārlauzts divās daļās: vienā palika studijas, dzimtene, pirmās grāmatas un neredzēti pēkšņs talanta uzliesmojums, otrā - gaŗi gadi un milzum daudz sarakstītu grāmatu, no kuŗām dzimtenē, tikai sākot ar 1990. g. maza daļiņa vien iepazīta. Viņa pirmo dzejoli E. Virza ievieto 1926. g. laikraksta "Brīvā Zeme" literārajā pielikumā. Amerikā A. Eglītis strādā dažādus darbus, bet kad pazaudēta pēdējā darba vieta, viņš paliek tikai pie rakstniecības, kaut pamatnodarbošanās ir literārais darbs un žurnālistika Holivudas preses grupā. Emigrācijā Anšlavs uzrakstījis ap 50 sējumus, lielākā daļa no tiem ir romāni. No dzejas 1960. g. iznākusi dzejoļu grāmata ar 6 sonētiem 25 eksemplāros rokas salikumā un pārdošanā nav parādījusies. Viņam ir 3 aizraušānās: šaha spēle, glezniecība un kalnos kāpšana. Glezniecība stāvējusi līdzās rakstniecības mūžai, bet Amerikā iztieks tikai ar pildāmspalvu, manuskripta rindas virknē rakstāmmašina, nereti papildina ar asprātīgiem zīmējumiem. Eglītis nav liekulis, viņš var teikt patiesību un savu pārlicību.. Viņš izkopis īpatnu vēstījuma žanru, tēlojumi viņam saistās ar Ameriku un aplicina rakstnieka izcilo novērošanas spēju.

Kad Anšlavs Eglītis aizgāja no šīs pasaules, pēc rakstnieka novēlējuma viņa ķermeni kremēja, pelnus izkaisīja kalnos. Tur palika viņa pišļi, bet mums - viņa grāmatas. Viņš atstāja arī ikgadēju \$ 10 000 stipendiju jauniem rakstniekiem, kā tas bija viņa novēlējumā.

Benedikts Kalnačs aprakstā par Gunaru Janovski saskata, ka vairākās epizodēs darba galvenais varonis risina iedomātas sarunas ar izdevēju Auziņu, kam spiestuve ir Pēterbaznīcas laukumā un kuŗa vaibstos var saskatīt līdzību ar "Grāmatu Draugs" izdevēju Helmāru Rudzioti. Sapnis par literatūru, rakstu mākslu vada zēna gaitas, kas ir viena no autora jaunības dienu zīmēm. Janovskim "Grāmatu Draugs" apgādā iznākušas vairāk kā 20 grāmatu.

Janovska pirmie rakstīšanas mēģinājumi bija 1938. gadā, bet nopietnāk pievērsies rakstīšanai 60. gadu sākumā Anglijā. Pirmā viņa tema ir leģionāru traģiskais liktenis kara gados un bēgļu gaitas svešumā, kam seko Vācijā raktie aizsarggrāvji. Janovskis salīdzina dažādu laiku radītās izjūtas un cilvēku pārdzīvojumu atšķirības. Viņa klasiskās panta formās rakstīto dzejoļu iezīme ir kluss, atturīgs un mazliet minors pārdzīvojums, bet izjūtas varētu uzlūkot par trimdinieciskām.

Par vairāku dzejoļu grāmatu, romānu, stāstu krājumu un bērnu grāmatu autori Ilonu Leimani raksta Astrīda Skurbe. Leimani dažreiz uzskata par "viena romāna rakstnieci", jo "Vilkaču mantinieci" ir viņas izcilākais daiļdarbs. Savu pirmo dzejoli viņa uzrakstījusi 12 gadu vecumā. no 1950. gada līdz mūža beigām rakstniece dzīvo Parīzē, bet grāmatā nav pieminēti viņas sliktie dzīves un veselības apstākļi. Latviešu Preses biedrība no Ņujorkas sūtīja viņai palīdzību naudā un vēlāk sarunāju arī citu ASV un Kanadas latviešu organizāciju atbalsta sūtījumus. Leimanes trimdinieces liktenis bija sevišķi nežēlīgs. Mirusi un apglabāta Parīzē.

Dzejā Leimane ipašus panākumus nav guvusi, bet viņas daiļrades zvaigzne ir romāns "Vilkaču mantinieci" ar pamatelementiem zemi, ūdeni un uguni. Zeme ir zemnieka dzīves pamats, ūdens - ezeram liela nozīme visā romāna darba gaitā, bet uguns romānā parādās ikdienišķās situācijās. Aprakstīti arī pārējie Leimanes darbi.

Par dzejnieci Veroniku Strēlerti raksta Skaidrite Sirsone, atzīmējot, ka trīsdesmitie gadi bijuši dzejnieces rosīgākie, bagātākie un mākslinieciski spilgtākie latviešu poēzijas vēsturē. Strēlertes dzejas gleznās nav asu līniju, bet smalki spalvas zīmējumi, kā arī stingri izturēta dzejoļu kompozīcija. Dzejniecei nereti rodas sāpīgas domas par paviršu vai vienaldzīgu attieksmi pret apkārtnes norisēm. Strēlertes dzeja arvien saņēmusi godam nopelnīto atzinību, viņa ir dziļi nacionāla dzejniece, kas jūt piederību Latvijas zemei un tautai.

Baiba Dombrovska aprakstījusi Ilzes Šķipsnas darbus. Viņas dzīves laikā publicētas 4 prozas grāmatas, kas bija laikā, kad pirmās grāmatas iznāk vairākiem jauniem rakstniekiem. J. Rudzītis slavē viņas pirmo grāmatu "Aiz septītā tilta" kā pirmo moderno latviešu romānu. Par stāstu krājumu "Vēja stabules" saņēma Z. Lazdas fonda balvu, bet par romānu "Neapsolītā zeme" dabū Kultūras fonda balvu. Šķipsnas darbos ir bagāta, izkopta valoda.

Par izcilāko latviešu drāmas meistarū Mārtiņu Zivertu raksta V. Hausmanis. Zivertam neveicās ar divām pirmajām lugām. Tās neizrādīja. Kā pirmo Nacionālais teātris iestudē lugu "Naf-ta" 1931. g., bet labāki panākumi rodas pēc 1935. g. un pēc tam - trimdā. Ziverts savas lugas pārraksta un pārveido neskaitāmas reizes, radījis arī dažus jaunumus. Viņš sarakstījis ap 50 lugu, bet visas nav nodrukātas. Par M. Zivertu un viņa lugām ir apraksts grāmatā "Mārtiņš Ziverts Austrālijā un sarakste, izdodot lugas", 312. lpp., ko sarakstījis A. Zariņš.

Grāmatā 7 trimdas rakstniekiem doti dzīves apraksti un gandrīz visiem viņu darbiem novērtējums un dažādi paskaidrojumi, kaut dažos gadījumos varētu būt papildinājumi. □

V. Irbe

FORUMS: vērojumi, pārdomas, piezīmes

Valdemārs Kreicbergs

OSKARS KALPAKS (1882-1919)

Pagājuši 76 gadi, kad kopš liktenīgas pārskatīšanās dēļ 37 gadu vecumā dzīvību zaudēja mūsu nacionālais varonis plkv. Oskars Kalpaks. Viņš ir vienīgais latvietis, kuŗa nāves dienas gadskārtu mēs svinīgi atzīmējam.

Manam stāstījuma galvenais avots ir Kalpaka drauga un cīņu biedra krievu cara armijā ģen. Kārļa Goppera brošūra "Krusttēvs Oskars". Tā iznāca jau Latvijā. Trimdā, Stokholmā to pārspieda ģen. Goppera dēls, apgāda "Zelta Ābele" dibinātājs un īpašnieks Miķelis Goppers, cīnoties ar lielām materiālām grūtībām. Priekšvārdu trimdas izdevumam devis plkv. Aleksandrs Plensners, kas arī bija izraudzījies Stokholmu par savu mājokli svešatnē. Plensners priekšvārdā nožēlo, ka tad, kad avoti bija pieejami, tik maz ir publicēts par Kalpaku. Tādēļ lielākā daļa no tā, kas mums zināms par viņa personību, būs nācis no Goppera brošūras. Tā raksta Plensners.

Sāksim ar drīzāk skopajām ziņām par Kalpaku pirms iestāšanās kara skolā. Dzimis 1882. g. 6. janvārī, Meirānu pagastā, Liepsalu māju saimnieka ģimenē. Apmeklējis Visagala pagastskolu, Lubānas ministrijas skolu, izturējis eksāmenu uz kara skolu, un to beidzis Irkutskā 1908. g. Viņu iedala Varšavā stacionētā pulkā, kuŗā jau dien Kārļis Goppers, 6 gadus par viņu vecāks. Abu latviešu virsnieku starpā izaug cieša draudzība.

Meirānu pagasts brīvās Latvijas laikā bij iekļauts jaundibinātajā Madonas apriņķī, uz austrumiem no Madonas pilsētas. Tas ir daļa no Malienas, Vidzemes un Latgales robežjoslas. Lai nu kā, tāpat kā lielumlielā latviešu daļa cara armijā, Kalpaks nāca no Vidzemes.

Pirmais, cik zināms, bija Andrejs Pumpurs, dzimis 1841. g. Viņš gan virsnieka karjēru izvēlējis, tā jādodomā, ar to saistītā sabiedriskā stāvokļa dēļ, nevis aiz intereses par militārām lietām. Nākamais, šķiet, bija Dāvis Simonsons, dzimis 1859. g., ģenerālis, Latvijas nacionālās armijas pirmais virspavēlnieks. Tad pazīstamākie latviešu strēlnieku pulku virsnieki, sākot jau ar Fridrihu Briedi: viņš gan dzimis un bērnību pavadījis lauku sētā, ko Krievijā netālu no Latvijas robežas, uzcēlušī viņa vecāki, vidzemnieki. Tā tad pēc izcelsmes skaidrs vidzemnieks. Lai minam vēl Kārli Gopperu, Rūdolfu Bangerski, Edvardu Kalniņu, kā arī brīvības cīņu vadītājus ar Jāni Balodi un ģenerālštāba ģenerāli Pēteri Radziņu priekšgalā. Kurzemniekiem pazīstamākie virsnieki bijuši Ādams Kreicbergs, Oskars Dankers un Padomju Savienībā - ģenerālis Jukums Vācietis.

Kurzemnieki, protams, var būt lepnī uz saviem nacionālpolitiskiem vadītājiem - Andreju Spāģi, Krišjāni Valdemāru, Krišjāni Baronu, Ati Kronvaldu un Juri Alunānu. Arī visi četri brīvās Latvijas valsts prezidenti - Jānis Čakste, Gustavs Zemgals, Alberts Kviesis un Kārļis Ulmanis ir nākuši no Kurzemes.

Viens izskaidrojums ir tīri saimniecisks - Vidzemē lauku mājas bijušas mazākas nekā Kurzemē un nav saimniekiem ļāvušas sagādāt rocību, kas bija nepieciešama, lai dēlus varētu sūtīt augstākās izglītības iestādēs, ar to samērā augsto mācības naudu. Liekas, ka tā tas ir bijis ar O. Kalpaku. Viņš ir strādājis tēva mājās kopā ar tēvu visus lauku darbus. Kurzemē, vismaz auglīgajā Zemgalē ap Jelgavu un Bausku saimnieku dēli parasti to nedarīja.

Kārļa Goppera stāsts par iepazīšanos ar Kalpaku ir interesants. Tā notikusi, kad pulks bijis vasaras manevros. Jau no pir-

mās reizes, kad Kalpakam bija kontakts ar savas rotas komandieri, Goppers varējis konstatēt, ka jaunais virsnieks pratis pareizi reaģēt uz visiem sava nākamā priekšnieka dažkārt provokatoriskiem uzvedības pārbaudes papēmieniem. Tas manā izpratnē rāda, ka latviešu lauku saimnieku ģimenēs koptas sadzīves tradīcijas, kuŗas viņu atvasēm deva mierīgu pašapziņu un nodrošināja spēju pareizi reaģēt uz dažādām situācijām.

Par Kalpaku Varšavas laikā Goppers raksta: "Ar savu apziņu un neatlaidību viņš grieza uz sevi uzmanību un jau pirmos virsnieka dienesta mēnešos tika iedalīts instruktoru sagatavošanas komandā, kur arvienu tika prasīts visnoteiktākais un visintensīvākais virsnieka darbs."

Ārpus dienesta Goppers ar Kalpaku saticies samērā reti. Zinājis, ka Kalpaks mitinās pie sava brālēna, kas dienēja policijā. Nekādas Varšavas izpriecu vietās Kalpaks nebījis sastopams, izņemot Filharmoniju, kuŗu viņš apmeklējis bieži, nepalaidzams gaŗām nevienam ievērojamāka vijolnieka koncertu. Varšava Kalpakam vispār nav bijusi sveša, jo te viņš nokalpojis savus obligātā dienesta gadus.

1910. g. pulku, kuŗā kā Goppers, tā Kalpaks dienēja, pārcēla uz senu krievu pilsētu Kostromu, kas bija dibināta jau viduslaikos Volgas upes ziemeļu likumā, pie Kostromas upes ielūšanas Volgā. Abi braukuši uz jauno vietu ar sajūsmu, jo Volgas krasti tur bijuši izdaudzināti par ļoti skaistiem. Kostromā abi latvieši cieši sadraudzējušies. Gopperu lielajā dzīvoklī Kalpaks nomājis 2 istabas. Diendienā lietojis tikai vienu, kuŗai iegādājis mēbeles - gultu, grāmatu plauktu, rakstāmgaldu, 4 krēslus, vijoles nošu statīvu un plauktiņu, vēl pāris grīdsegu. Viss izmeklēts ar gaumi, bet ne lēts. Otrā istaba vairāk noderējusi kā garderobe.

Lielāko daļu no saviem vaļas brīžiem Kalpaks ziedojis vijolei. Spēlējis viņš ar bērnišķīgu aizrautību. Mīlestība uz mūziku, it īpaši stīgu mūziku, viņam bijusi savā ziņā kaislība. Tomēr pirmā vietā Kalpakam arvien bija dienests. Pret dienesta pienākumu izpildīšanu viņš izturējies ar pedantisku noteiktību. Ziedot darbam visus spēkus, nodoties darbam ar visu sirdi, pavisam piemirstot savas personīgās intereses - tā bija Kalpaka pamatīpašība.

Goppers raksta arī: "Spēja atdoties darbam izpaudās nevien dienestā vai mūzikai ziedotos brīžos, bet bija saskatāma visos dzīves sīkumos un pat armijas virsniekam pieejamās izpriecās, no kuŗām viņš nebūt nevairījās. Viņš labprāt apmeklēja deju vakarus, kas notika virsnieku klubā."

Viņš uzskatīja par savu pienākumu būt uzmanīgam pret visiem ielūgtiem viesiem. Šo uzdevumu viņš pildījis ar prieku. Dejojis ar sajūsmu ar visām ielūgtām dāmām. Te vietā atzīmēt, ka Kalpakam bija spēcīga miesas būve, laba veselība un liela fiziska izturība. Jāatzīmē, ka bieži brīvlaikā vai svētdienās viņš aicinājis savas komandas kaŗavīrus un devies ar viņiem uz Volgu, sarīkodams veselības ekskursijas ar dziesmām pulka lielajās laivās. Goppers savā brošūrā atceras, ka pie Kalpaka visai bieži griezušies kareivji ar visdažādākiem lūgumiem. Viņš saņēmis vēstules pat no aktīvā dienesta mājās atlaistiem kareivjiem.

Kalpaks vaļas stundās lasījis avīzi "Russkije Vedomostji", kuŗu mēdz saukt par "profesoru labāko" laikrakstu. Viņš lasīja arī žurnālus un jaunāko literātūru.

Goppers uzmanīgi pieskaŗas Kalpaka intīmai dzīvei, ko viņš rūpīgi slēpis. Tikai reti, kādas nejaušības dēļ, pacēlies aizķars, kas klājies par šo viņa dzīves pusi, un tad atklājies, ka tā viņam sagādājusi daudz vairāk bēdu un ciešanu nekā prieka. Pa visu laiku, kamēr Goppers viņu pazinis, Kalpakam bijusi tikai viena nopietna aizraušanās. Tā bijusi ciešanu avots, jo tās objekts nebījis tāda noteikta un liela cilvēka cienīgs, kāds bija Oskars Kalpaks.

Kā Kalpaka labsirdībai raksturīgu Goppers piemin materiālo atbalstu, ko "tēvocis Oskars" sniedzis savam brālēnam Eduardam reālskolā Varšavā un universitātē Maskavā.

1914. g. vasara. Ir sācies I pasaules kaŗš. Kā intruktoru rotas virsnieks Kalpaks varētu mierīgi palikt Kostromā. Viņš tomēr piesakās frontes dienestā. Viņa pulks cinās Austrijas frontē. Kalpaks, kā to raksta Goppers, parāda izcilas kaujas virsnieka spējas, saņēma īpašos kauju apbalvojumus - Juŗa zobenu un krustu - un kad pulks nonāk Rumānijas frontes sektorā, viņu ieceļ par tā komandieri. Ir jāatzīmē, ka 1915. g. rudenī pavēlē Krievijas kaŗa resoram bija izsludināts, ka latviešu tautības

virsnieki var pārvietoties uz jaunformējamiem latviešu strēlnieku bataljoniem. Kā Kalpaks, tā Goppers tūlīt nolēmuši iesniegt attiecīgos lūgumus. Nekādas atbildes uz lūgumiem vairāk kā pusgada laikā nav saņemtas. Goppers vēlāk privātā kārtā noskaidrojās, ka tie noglabāti korpusa štābā un tālāk nav sūtīti. Goppers gan ar laiku ticis uz strēlnieku vienībām, uz Valsts domes deputāta Jāņa Goldmaņa pieprasījumu, bez viņa tiešās priekšniecības ziņas. Kalpaka iesniegums neticis tālāk virzīts.

Pēc bolševiku apvērsuma Kalpaks nostājās pret viņiem, bet nevienā balto krievu vienībā neiesaistās un 1918. g. rudenī atgriezās dzimtenē. Ja līdz šim esam skicējuši viņa virsnieka gaitas un iezīmējuši vaibstus viņa personībā, tad tagad ir laiks paskaidrot, kādēļ viņš, pēc manām domām, ir sevi apliecinājis par "apzinīgu latvieti".

Politiskie apstākļi Latvijā 1918. gada vēlajā rudenī bija grūti pārskatāmi, jucekliģi. Vācija bija kapitulējusi un vācu karavīri Latvijā savā vairumā nekādi cinitāji vairs nebija, viņi tikai vēlējās pēc iespējas ātrāk tikt atpakaļ uz tēvzemi. Aizkavēt Sarkanarmijas intervenciju un lielnieku režīma izveidošanu Vidzemē un Latgalē viņiem nebija ne mazākās vēlēšanās. Sarkanarmijas virziņš uz priekšu Vidzemē vācu armija pat nemēģināja aizkavēt, kaut arī tas pēc pamiera noteikumiem tai būtu bijis jādara. Latvijai draudēja viena no 3 varbūtībām - iekļaušana asiņainajā bolševistiskajā Krievijā.

Otra alternatīva, kas nacionālajiem latviešiem bija nepieņemama, bija saistīšanās vienā vai otrā veidā ar Vāciju. Par to aktīvi iestājās baltvācieši, it īpaši muižu īpašnieki. Tas liekas divaini, jo Vācija karu taču bija zaudējusi, bet tā tas bija. Abām alternatīvām bija piekritēji arī starp latviešiem, it sevišķi pirmajai. Netrūka arī tādu, kam sauklis par autonomu Latviju demokrātiskajā Krievijā likās vilinošs.

Šādos apstākļos izšķirties par neatkarīgu valsti, kā to darīja nacionāli apzinīgie latvieši ar Kārli Ulmani priekšgalā, nebūt nebija tik skaidra iespēja, kā tas mums brīvības gados un arī tagad atskātā varēja un var likties. Mūsu tautai un zemei saskatīt labāko un skaistāko nākotni pilnā valstiskā neatkarībā varēja tie, kam bija patstāvīgas domāšanas un sprieduma spējas un, droši vien, zināma deva vizionāras ticības. Pulkvedim Kalpakam, kā to viņš ir neapšaubāmi pierādījis, atgriežoties dzimtenē un uzņemoties jaunajā valstī visai nelielo militāro spēku vadību, piemita patstāvīgas domāšanas spējas. Tās saredzēt un izcelt, virspusēji skatoties, nemaz nav viegli. Līdz šim esam, atsaucoties uz ģen. Gopperu, uzsvēruši Kalpaka stingro, pat pedantisko turēšanos pie kara dienesta reglamentiem. Reglaments jau ir priekšraksts vai vismaz pamācība, kā rīkoties zināmā situācijā. Ar patstāvīgu domāšanu tas nav isti saderīgs, tā tas parasti tiek pieņemts, viena cilvēka raksturā tās liekas nesavienojamas īpašības. Kalpakā tas tomēr noticis, vismaz man tā rādās. Viņš sevi apzinājies par piederīgu tautai, kas ir sasniegusi zināmu briedumu, kas ir spējīga savas lietas vislabāk kārtot pati. Viņš ar to ir pilnā mērā pelnījis "apzinīga latvieša" godpilno epitetu.

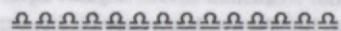
Daži piemēri viņa rīcībai pēc atkāpšanās uz Ventas kreiso krastu. 1919. g. pirmos 2 mēnešos, gatavojoties ofensīvai pret Sarkanarmiju. Latvju Enciklopēdijas rakstā par Brīvības cīņām teikts: "Bez tīri militāriem uzdevumiem... kalpakieši veica plašu ideoloģisku darbu, lai radītu tautā uzticību valstij un valdībai."

Manuprāt šī piezīme attiecas uz šādu Kalpaka pasākumu. Starp saviem virsniekiem un kareivjiem viņš izraudzījās tādus, kuri, kā mēdz teikt, prot ar ļaudīm runāt. Viņš tos sūtījis pie vietējiem iedzīvotājiem ar uzdevumu - atspēkot melīgos lielnieku apgalvojumus it kā Pagaidu valdība solījusi kolonistiem no Vācijas zemi Latvijā un vispār stāties pretim komunistu propagandai. Līdz ar Pagaidu valdības preses orgāna, Artūra Krodera vadītā, "Latvijas Sargs" rakstiem - starp kuriem autoriem var minēt Kārli Skalbi, Edvartu Virzu, Jāni Akurāteru, Edmundu Freivaldu un citus, Kalpaka darbība politiskajā jomā ar laiku stiprināja valdības prestižu un iespaidu. Kalpaks arī atturējās no rekvizīcijām un nodevām, lai ļaudis "sajustu, kāda starpība ir šaipus un viņpus Ventai".

Par noskaņojuma maiņu par labu Pagaidu valdībai liecināja arī tas, ka mobilizācija sāka dot gluži labus panākumus, un tas, savukārt, ļāva pulkvedim Kalpakam ievērojami palielināt latviešu nacionālo militāro spēku sastāvu.

Savu stāstījumu par plkv. Oskaru Kalpaku un manu vērtējumu par viņu kā par pārliecinātu latviešu patriotu gribu nobeigt

ar viņa drauga, ģenerāļa Kārļa Goppera brošūrā "Krusttēvs Oskars" sirsnīgajiem atvadu vārdiem. Vēsti par Kalpaka nāvi viņš saņēmis vēl ar Imantas pulku, būdams Vladivostokā. Goppers raksta: "Man toreiz nebija nekādu ziņu par Kalpaka darbību dzimtenes atbrīvošanas lielajā darbā, tomēr es jau zināju līdz pat sākumiem, kāda bija Kalpaka visas dzīve - godīga, pašizliedzīga, varonīga. Visus spēkus, visu sirdi un pašu dzīvību par dzimteni." □

Māris Rauda

PEKINA, UIGURI UN AUSTRUMTURKESTANAS ATBRĪVOŠANAS KUSTĪBA

Pārlaižot acis Vidusāzijas ģeogrāfiskai kartei, redzams, ka Ķīnas Tautas Republikai ir stipri gaļa robeža ar Kazachstānu, Kirgizstānu un Tadžikistānu - trim no piecām jaunajām pēcpadomju valstīm šajā reģionā. Ķīnas un bijušās Padomju Savienības starptautiskās robežas sašķelšanās trīs segmentos rada - vismaz Maskavas uztervē - nopietnas valsts drošības problēmas gar robežu, kas tika nosprausta jau 19. gadsimtā, kad cariskā Krievija, tīkodama apmierināt savu imperisko apetīti, pakļāva savai varai šīs plašās un stratēģiski nozīmīgās teritorijas. Toreiz bezspēcīgā Ķīna visnotāj zaudēja vienu zemes platību pēc otras.

Kamēr bažu pārņemtā Maskava cīnās - gan ar varu, gan ar viltu, lai paturētu noteicošo vārdu zaudētajās Vidusāzijas republikās, arī Ķīnas vadītāji ir dziļi norūpējušies, galvenokārt tādēļ, ka pēdējā laikā visai nemierīgi pierobežas apgabalos ir kļuvusi Ķīnas pusē dzīvojošie islāmticīgie neķīnieši. To var īpaši attiecināt uz Sindzjanu, kas Rietumu psaulē pazīstama arī kā Sinkiangs, kur Pekina jeb Beidžinga 1955. gadā izveidoja Sindzjanas Uiguru Autonomo Rajonu. Tur mītošo tautu kopienas etniski ir radniecīgas bijušās padomju Vidusāzijas republiku 50 miljoniem musulmānisko pamatiedzīvotāju. Kopš PSRS sabrukšanas robeža starp šīm republikām un Ķīnu vairs nav tik stingra kā pirms tam. Sevišķi poraina tā ir kļuvusi Ili upes ielejas apkaimē. Pagājušā gadsimtā šī ieleja kļuva pazīstama sakarā ar tā dēvēto Ili kalnu pārejas krīzi - kaķakunga Ceng Kuo-fana vadībā ķīniešu kaujinieki šē veiksmīgi apstādināja Krievijas imperijas kaķapulkus.

Aptuveni, pirms diviem gadiem ķīnieši bija spiesti atzīt to, ko līdz tam viņi vai nu noklusēja, vai arī noliedza, proti, ne viss ir klusu apgabalos, kuŗos mit tirkū jeb turciskajām tautām piederušas minoritātes. Tagad vairs nav nekāds noslēpums, ka Ķīnas valsts vadītāji ir satraukušies par šo mazākumtautību prasību pēc lielākas autonomijas, par viņu etniskās identitātes (piemēram, vēsturiskās atmiņas, kultūras, sociālās vienotības) strauji pieaugošo apzināšanos. Pekina, protams, zin, ka etniska nācija potenciāli veido posmu ceļā uz nākamo pakāpi - politisko nāciju kopību. Stingrs, uz kopīgu politisko interešu bāzes radies patriotisms tur jau ir diezgan pamatīgi iesakņojies.

Kopš Vidusāzijas republikas ir ieguvušas Maskavai ļoti nepatīkamo neatkarību, Sindzjanas musulmāniskie neķīnieši laiku pa laikam ir darījuši zināmu vēlmi atdalīties no Ķīnas un vienlaikus iekļauties jaunajās pēcpadomju valstīs. Pekinas bažas ir dibinātas, jo Sindzjanu apdzīvo samērā maz etnisko ķīniešu, toties minoritātēm vispirms jāmin veseli 7 miljoni uiguru un miljoni kazachu, kam vēl pievienojas 375 000 kirgizu, aptuveni 30 tūkst. tadžiku, 14 000 uzbeku, arī mongoļi, dungani un sibo tautībai piederšie budisti. Arvien skaļāk abās robežas pusēs atskan doma par Turkestānas atjaunošanu - šē bez Sindzjanas ietilptu Kazachstāna, Turkenistāna, Uzbekistāna, Tadžikistāna un Kirgizstāna. Šim brīžam Ķīnai piederošā daļa sauktos vai nu par Austrumturkestanu, vai arī par Uigurstānu.

Astoņdesmito gadu otrā pusē un deviņdesmitie gadi Rietumķīnā ir pieredzējuši ne vienu vien etnonacionālistisku izpausmi, kas gan pa lielāku daļu noslāpētas, nereti pielietojot vardarbību. Britu nopietnais nedēļas izdevums The Economist jau pasen (14.4.1990) apzīmēja Ķīnas pierobežas apgabalus par "krīzes loku" (Arc of Crisis), kas stiepjas no Urumči ziemeļos cauri Aksu un Kašgarai līdz pat Hotanai Taklamakana tuksneša dienvidu daļā.

Iemesli minoritāšu neapmierinātībai ir daudzi, piem., bailes no valstiski veicinātas etnisko ķīniešu iepludināšanas Sindzjanā, līdzīgi tam, kā tas savā laikā notika ar krievu iepludināšanu

Ārā plosās putenis tā, ka debesis ar zemi kopā griežas. Tomēr dzīve neapstājas. Satuntuļojušies cilvēki un bērni iet kur nu kuņģam jāiet, publiskie satiksmes līdzekļi brauc savus ceļus, sētnieces (vienmēr sievietes) tira celiņus un trotuārus. Kā jau puteņos, laiks nav sevišķi auksts, varbūt kādi pāris grādi zem nulles. Ir vēl agrs rīts, redzēs, kāds būs laiks pievakarē. Es pats piemērojos iedzīmtajiem. Esmu iegādājies siltas zeķes, cepuri ar ausenēm un dubulti aditus cimdus.

Kopš pārvācos uz jauno dzīvokli, esmu atkal savā maizē. Tas man grūtības nesagādā. Pārtikas veikalpiņi šeit ir atrodamī uz katra stūra, visi piebāzti ar ārzemju un vietējiem produktiem. Biju ekspidīcijā Centrāltirgū. Tur gan bija ko redzēt - gan milzīgas ļaužu masas, gan produktu bagātību kā paviljonos, tā ārpusē. Man isā brīdī apžilba acis un nogura prāts. Iespaidis kā pie Honest Ed'a, pareizināts ar desmit. Daži vājāka rakstura cilvēki apgalvo, ka viņi Centrāltirgū neesot bijuši kopš padomju laikiem, kad tur, protams, valdīja klusums un tukšums. Pusdienas parasti ieturu ēdnīcā pie darba vietas, kur viss ir pārsteidzoši garšīgs. Pašu vāritas zupas un maltītes ar cepumiem un pirāgiem maksās latu vai mazāk, un es esmu paēdis kā ciemos. Kā tirgos, tā veikalos ir liela zivju bagātība - gan svaigas, gan kūpinātas, gan marinētas. Pēc ilgāka laika es atkal izprotu, kā zivīm būtu jāgaršo. Cenas ir dažādas. Svaigas reņģes maksā 22 santimus kg, kūpināti zuši 16 latus kg. To pašu cenu varētu piemērit Kanadas dolāros un mārciņās. Pēc Centrāltirgus nākošais lielākais un jau daudz kārtīgāks ir Matisa (Vidzemes) tirgus. Ir vēl mazāki tirgi visos Rīgas novados, kā Purvciemā, Juglā un Āgenskalnā. Tiekot plānoti vēl citi. Tā badā mēs nebūsim.

Darbā vēl vienmēr man ir zināmas problēmas. Te ir pierasts, ka katrs strādā, drīzāk atrodas savā ierastā vietā un ne par ko citu neinteresējas. Ļoti reti manāma iniciatīvas dzirkstīte. Norunātie datumi, darbi un tikšanās kādreiz notiek, biežāk atkal nē. Neviens pat sapņos neiešaujas prātā kaut ko atteikt vai paziņot. Tā ka atliek tikai nīkt un gaidīt. Tomēr mana priekšniecība man apgalvo, ka es esmu tai vērtīgs. Turpināšu vien iesākt.

Pamatoti daudz cerību liek uz privatizēšanas procesu. Taisnība, ka katrs savējo sargā un kopj. Toties firmās un rūpnīcās, kuņas tagad it kā esot kļuvušas par akciju sabiedrībām, vēl daudzreiz valda vecais padomju gars. VEFam ir lieli plāni par dažādiem pasākumiem, tikai tiem būtu vajadzīgi valdības pabalsti. Kā jau simtreiz pierādīts, daudz šādu pabalstu tiek iemestu kā caurā maisā. No otras puses raugoties - VEFs tomēr nodarbina vairākus tūkstošus inženieru, tehniķu un strādnieku. Ārzemju firmas ir kļuvušas atturīgas no sadarbošanās ar bijušām firmām un, galvenokārt, ar šo firmu direktoriem. Viņi jau daudzkārt ir apvedzinājušies.

Rīga ir pilna ar ārzemniekiem. Visādi aģenti vēlas noslēgt dažādus līgumus un apņēmības rakstus kopējai sadarbībai. Esmu saticies ar vairākiem. Daži no tiem ir tiešām kā burvju mākslinieki, uzmācīgi un daļrunīgi, bet galu galā viņiem visiem interesē tikai pārdot kaut ko no savām precēm, nevis ražot vai iegādāties no mums.

Cilvēki daudz lasa avīzes un žurnālus. Katrā mājā tiek pasūtīnātas divas vai trīs. Avīzēs ir daudz polemikas par politiku, par valdību un par ekonomiju. Daudzu autoru personīgie viedokļi bieži tiek pasniegti kā dzīva patiesība, kā svētie raksti. Reizēm grūti izprast, kuņš ir par ko. Dziļākas analīzes un izvērtējumi sastopami daudz retāk.

Šis gads noteikti būs vēl ļoti grūts daudziem pensionāriem un vientuļiem kā laukos, tā pilsētās, bet ir radies arī šis tas labs un paliekošs. Starp citu, ir atjaunota Kolonādes kafējnīca. Pretim Romas viesnīcai atvērta McDonalds: laikam, jau būs paliekošs. Kolonādes pazemē iekārtotas publiskās maksas tualetes, kuņš ieejot cilvēks jūtas kā ārzemš. Maksa ir desmit santīmi, Tās ir atvērta katru dienu. Pārējās maksas tualetes svētdienās ir slēgtas, tā kā nabaga ārzemniekiem ir jādiedz vai nu uz staciju jeb vēlreiz jāapmeklē kāds no Rīgas muzejiem. Pieminot muzejus, Rīgā to ir daudz. Visumā tie ir labi iekārtoti. Ekspozīcijas ar laiku maina. Ir vērts tajos atkal un atkal iegriezties. Kuņa muze-

jā, starp citu, kādas izstādes ietvaros karājas arī mans frencis un mana Leģiona cepure - kepi. Tā, ja esat Rīgā un ja es personīgi neesmu sastopams, katrā ziņā ejat un apskatiet manu frenci. Kuņa muzejs ir plašs un, droši vien, visbagātākais no visiem Rīgā. Nav brīnums, jo gandrīz katrs latvietis ir dienējis kādas zemes armijā.

Kaņavīru organizāciju ir daudz un dažādu. Daugavas Vanaģiem vien ir divas. Neatkarīgā Latviešu Kaņavīru Apvienība apzin, galvenokārt, vācu armijā dienējušos. Latviešu Strēlnieki, savukārt, padomju armijā dienējušos. Rādās, ka domstarpības beigsies tikai ar nākošo paaudzi un visu veco kaņotāju aiziešanu aizsaulē. Ilgi nebūs jāgaida, jo mēs visi kļūstam vecāki. Ir jācer, ka nākošajā konfliktā mēs visi būsim vienoti un kaņosim tikai savā pusē.

Daudz runā un raksta par pensiju vecumu pakāpenisku paaugstināšanu līdz 65 gadiem kā sievietēm, tā vīriešiem. Sievietes visas ir pret šo projektu, kaut gan viņas būtu vienīgās, kuņas no paredzētām pensijām kaut ko iegūtu, nemot vērā to, ka caurmēra vecums vīriešiem Latvijā esot 62,5 gadi, bet sievietēm - 72,5. Ar ierosinājumu pacelt pensijas gadus sievietēm uz 70 gadiem es populārs nekļūvu.

Dažas ziņas no avīzēm par Latvijas iedzīvotājiem: visā valstī reģistrēto iedzīvotāju kopskaits 1995. gada februārī bija **2 478 260**

No tiem pilsoņi	1 754 026	70,78 %
No pilsoņiem latvieši	1 379 374	78,60 %
Reģistrēti ārpilsoņi	724 234	29,22 %
No tiem latvieši	23 470	3,20 %

Galvenās Latvijas pilsētas ar pilsoņu procentu:

	Iedzīvotāji	Pilsoņi	%
Rīga	803 952	447 624	55,70 %
Daugavpils	120 917	75 188	62,20 %
Liepāja	95 646	48 697	50,90 %
Jelgava	69 411	42 482	61,60 %
Jūrmala	55 256	34 052	61,60 %
Ventspils	42 490	24 306	57,20 %
Rēzekne	42 480	35 620	83,85 %

49,20 % no visiem ārpilsoņiem dzīvo Rīgā. Etnisko latviešu Latvijā ir **56,60 %**. Latviešu skolās mācās **59 %** no Latvijas bērniem. Latviešu bērnu dārzus apmeklē **62,50 %** bērnu.

Dzirdamā un lasāmā latviešu valoda ir kļuvusi daudz veiklāka, vismaz rakstos, bet bieži inetervijās radiofonā vai televīzijā cilvēki ar tīri latviskiem vārdiem un uzvārdiem moca valodīņu tā, ka ir skaidrs - viņi daudz veiklāk un precīzāk izteiktos savā ierastā darba valodā un varbūt savā ģimenes valodā arī. Izteicieni, kā "pieņemt pretlīdzekļus", "spert pretsoļus" ir dzirdami vienā laidā, smejies vai raudi. Pat gudri profesoti un citādi mācītie vēl vienmēr runā un raksta par viennozīmīgām likumsakarībām, demonstrētām ieinteresētībām un citiem šedevriem. Tomēr jaunākais ir pāri. Nākotne rādās priecīgāka kā pirms dažiem gadiem, kad Rīgas ielās lieli plakāti mūs aicināja uz Vislatvijas skolotāju kongresu.

No jaunākiem laikiem reitingi, mītingi, stresi, holdingi, parkingi, hamburgeri, čizburgeri, frī un citi neskaitāmie atvasinājumi pieder pie labā toņa. Tos gan mana vairāk rakstos kā vārdos. Kādā "Lauku avīzē" ir rakstīts ar turpinājumiem par labo toni un kā uzvesties. Man iespiedās prātā padoms, ne gluži vārdiem pateikts - pirms nospļaujies, izņem no mutes pipi. Man uzkrīt arī, ka cilvēki no laukiem izsakās ļoti vienkārši, skaisti un precīzi. Laikam viņi nav tā isti ielauzījušies ne krievu, ne angļu mēlē. Savā veidā kādas valodas nezināšana var būt par svētību.

Kāda tad ir nākotne Rīgas latviešiem svešautiešu ielenkumā? Es atļaušos citēt J. V. Staļina teiktos vārdus X Komunistu partijas kongresā 1921. gadā, Maskavā: "Nevar, biedri, iet pret vēsturi. Skaidrs, ka, ja arī Ukrainas pilsētās ir pārsvarā krievu elementi, tad ar laiku šīs pilsētas neizbēgami ukrainizēsies. Priekš gadiem četrdesmit Rīga bija vācu pilsēta, bet, tā kā pilsētas aug uz lauku rēķina, un lauki ir tautības glabātāji, tad tagad Rīga ir tīri latviska pilsēta. Priekš gadiem piecdesmit visām Ungārijas pilsētām bija vāciskais raksturs, tagad tās ir madjarizētas.

Nobeidzot gala vārdu... un t. t... (Aplausi)."

Citāts ir no 1945. gada rudenī izdotās grāmatas ar Stajina runām un rakstiem. Grāmatu pašķirstot, nekur neuzdūros uz tādām vārdiem kā "viennozīmīgs" vai "likumsakarīgs". Laikam jau, šie dzegūzēni tautas valodas šūpulī ir iedēti pēcāk.

Pēdējās dienā ir smagi snidzis. Vakar es aizbraucu pie brāļa uz laukiem, kur kļājinoju ar suni pa mežiem un pa laukiem pēdu dziļā sniegā. Vietējā Limbažu avīze ziņo, ka Alojas apkārtnē esot nošauts vilks. Ja ir viens vilks, tad jau būs vairāki. Lauku novadi rādās ir vairāk sakārtoti un mierīgāki kā Rīga. Vietējās pašvaldības dara ko spēj bez liekas kņadas un polemikas. Visi valdīšanas procesi rādās vienkāršāki un atklātāki. Tā pati Limbažu avīze ziņo par šādiem tādiem novada notikumiem aizgājušā nedēļā. Pāris sikas ielaušanās, kādās mājās ir izzagtas trīs vistas ar gaiļi, pēc slēgšanas stundas kādam krogam ir izdauzīts logs, un divas vīru piekautās sievas ir saņēmušas pirmo palīdzību.

Latvijā tiek izcirsti meži. Avīzes pilnas ar pieprasījumiem gan pēc papirmalkas, gan skuju, gan lapu koku baļķiem. Piedāvā pat transportu un tūlītēju samaksu. Daudziem jaunsaimniekiem šis ir izvērties kā gandrīz vienīgais ienākuma avots. Vai tiešām viss vērtīgākais un labākais tiks izcirsts? Lietpratēji apgalvo, ka Latvijas meži esot pārauguši un ka vecajiem kokiem koksne bojāties, sākot ar serdi. Tāds koks tad ir derīgs tikai kurināšanai. Daudziem mežiem tāpat izretināšana ir nepieciešama. Bez tam 60 % Latvijas teritorijas šodien esot apklāta ar mežiem un purviem Ulmaņa laiku 40 % vietā. Tas viss var būt. Tikai jāšaubās, vai mežu īpašnieki tiešām saņem pienācīgu atmaksu. Kā parasti, vairāk jau nopelnīs tirgotāji.

Lauciniekiem klājas grūti. Avīzēs un citos ziņu mēdijos nebeidzamās diskusijās visādi dakteņi mēģina atrast vainu un parakstīt dažādas zāles. Latvijā pārāk daudz cilvēku nodarbojoties ar lauksaimniecību. Tiek minēti skaitļi no 40-60 % pret Rietumeiropā nodarbinātiem 15 %. Var jau būt, ka šāds procents sanāk, ja pieskaita visus mazdārziņu īpašniekus un visus tos ar trīs vaģas iestādītām saknēm pie radiem. Reālais samērs gan būs tuvāk pie 25 %.

Laucinieki ir siksti. Neskatoties uz lielo sūdzēšanos, rodas jaunas saimniecības, tiek celtas un atjaunotas ēkas, palielinās ganāmpulki ar ražīgiem un veselīgiem lopiem. Tiek izmēģinātas dažādas jaunas augļu un ogu šķirnes, kā cidonijas un smilšu ērkšķi. Šāds process, protams, ir manāms pie jaunām un spēcīgām ģimenēm. Veciem ļaudim, kuņu laukos nav mazums un kuņu bērni ir izkļūduši pilsētās, atliek tikai pabeigt savu mūžu dzimtajā kaktiņā. Viņiem nav ne spēka, ne līdzekļu ko jaunu uzsākt.

Gandrīz katrs latvietis ir pēc pārliecības laucinieks. Mazpilsētīņās jau ir kā laukos, un pat istiem pilsētniekiem šis saites ar laukiem vienmēr vēl pastāv gan ar ģimenes dārziņiem, gan ar ogošanu un sēpošanu, gan ar vasaras brīvdienām, pavadītām pie radiem un draugiem.

Es klusībā ceru, ka Latvija nekad nekļūs tā modernā industriālā valsts ar visām ar to saistītām ekoloģiskām un citām problēmām, par ko šodien sapņo daudzi mūsu ministri un banku direktori. Es ceru, ka mēs vienmēr būsīm drusku atpakaļpalikuši un ka mūsu saites ar laukiem un mūsu krāšņo dabu nekad nepārtrūks. Tā dēļ ir vērts uzdot šo to no elektronikas un lētajām izpriecām. Bez materiālajiem labumiem vēl pastāv jēdziens, ko sauc par dzīves kvalitāti, kas nav atkarīgs no preču daudzuma vai skaņu decibelu un ko nevar aprēķināt latos un santimos. Tā ir dzīve, kas mūs apmierina un kas piepilda mūsu sirdis. Ir svarīgi, ne ar cik, bet ar kādiem ļaudīm satiekamies, par ko mēs runājam, kas tiek klausīts, kas tiek lasīts un ko mēs ēdam un dzejam, nevis cik.

Un nu jau klāt ir februāra pēdējās dienas. Pēdējās nedēļas laiks ir bijis neparasti silts un milīgs. Viss sākās februāra otrajā nedēļā ar milzīgu atkusni. Nelidzenās un apledojušās Rīgas ielās un bruģos nedēļām stāvēja milzīgas ūdens un dubļu peļķes. Tika lauzts daudz locekļu un izgrieztas daudz potišu, bet nu jau kādu nedēļu ielas ir sausas un tīras līdz nākamajam sniegam. Negribas ticēt, ka ziema jau būtu galā, bet, kā jau visā pasaulē, klimata svārstības Latvijā pēdējos gados ir daudz izteiktākas kā agrāk. Kaut nu viss beigtos ar labu un kaut vasara mūs atkal nepārsteigtu ar lielu karstumu vai lielu sausumu.

Bruno Plūme

PASKAIDROJUMS

Februāra mēneša MLB Ziņotāja ievietoto rakstu "Jaunā gadā ieejot" vēlos papildināt ar šādu paskaidrojumu:

DV Montrealas nodaļas valdes atvēlētā summa US \$ 250 (vai Kan. \$ 350,58), sekojot DV CV aicinājumam un DV KV ieteikumam - atbalstīt Latvijas trūcīgās daudz bērnu ģimenes ar naudas sūtījumiem uz Latviju, mūsu DV nodaļas valde 1994. gada decembrī nosūtīja DV ģenerāļsekretāram Gunāram Tamsonam, Anglijā, lūgumu pārsūtīt vai arī paziņot DV CV pārstāvim Rīgā Fricim Kursietim izmaksāt US \$ 250 Valdim Bitem. Valdis Bite, vadoties no DV KV piesūtītā vārdiskā saraksta par 5 daudz bērnu ģimeņu izvēli šīs naudas saņemšanai, paziņoja DV Montrealas nodaļai šo 5 ģimeņu vārdus, ko valde apstiprināja un lūdza V. Biti, Talsu LNDV nodaļas valdes priekšsēdi, šo naudu tām nogādāt. Nauda netika sūtīta tieši V. Bitem, bet rīkojamies, kā mums bija norādījis DV CV un DV KV. Gaidām atbildes par naudas saņemšanu no šīm 5 V. Bites norādītām un valdes apstiprinātām ģimenēm. Par to ziņosim nākamajā MLB Ziņotāja numurā.

Vēlreiz atgādinu, ka rīkojamies tieši pēc DV CV un DV KV norādījumiem nesūtīt naudu tieši katrai ģimenei, bet caur DV CV pārstāvniecību Latvijā, caur darbīgo un čaklo Frici Kursieti, kam pienākas pateicība par naudas nogādāšanu šo 5 daudz bērnu ģimeņu atbalstam, ko valde nolēma atbalstīt.

Skrastiņu Indulis,

DV Montrealas nodaļas sekretārs

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

MEDICĪNAS PROFESIONĀLI APVIENOJAS

Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LAZA) savā kārtējā valdes sēdē š. g. 4. un 5. februārī, Ņujorkā pieņēma lēmumu, ka atjaunoti ir jāapzin visi ārzemju latviešu ārsti, zobārsti, žēlsirdīgās māsas, farmaceiti, fizio terapisti, psihologi un c. un jāaicina iestāties LAZA'ā. Tāpat visi medicīnas profesionāļi ir laipni lūgti norādīt, ko katrs dara un veic tagad medicīnas laukā savā speciālitātē, kā, piemēram, - pētniecībā, medicīnas izglītībā, privātp praksē utt. Katrs latviešu izcelsmes medicīnas un ārstniecības loceklis ir laipni lūgts iestāties LAZA'ā, kas apvieno visus medicīnas profesionāļus ārzemēs un veic informācijas un koordinācijas darbu medicīnā, sevišķi kas attiecas uz Latviju.

Iestāšanās pieteikumu (kopā ar gada biedra naudu \$ 100.- ārstiem un zobārstiem, \$ 25.- medicīnas profesionāļiem) laipni lūdzu nosūtīt LAZA's birojam: c/o Baltic Ventures, Inc., 1075 Washington St., West Newton, MA 02165, U. S. A., tel. 617-527-2550. Būsīm atsaucīgi un pretimnākoši, ja kāds kollega vai kolleģe aicinās mūs, medicīnas profesionāļus, kopējā darbā.

Šāda vienota rīcība ir tik vajadzīga un nepieciešama tagad, kad Latvijā notiek medicīnas un ārstniecības pārveidošanās un pieskaņošanās rietumu valstu atzītiem un pieņemtiem darbības veidiem atbilstot Latvijas vajadzībām.

Daudzi kolleģas lielākā vai mazākā mērā ir jau iesaistījušies Latvijas medicīnas atjaunošanas un nostiprināšanas darbā. Tik daudz kas tiek darīts un veikts. Šim darbam ir jāturpinās. Lai mūsu visu pateicība tiem kolleģām, kas savu darbu ziedo, lai mūsu tauta ātrāk atveseļotos. Līdz šim no visiem apzinātiem latviešu ārzemju medicīnas profesionāļiem tikai, apmēram, 15 % sastāv LAZA'ā, mūsu globālā organizācijā. Saslēgsimies visi profesijas cilvēki, lai efektīgāk varētu veikt lielākus kopējus pasākumus Latvijas medicīnai par labu! ☐

Jānis J. Dimants, Jr., M. D.

LAZA's valdes uzdevumā

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

PIEMIŅA LEĢIONĀRIEM

Ir pagājuši 50 gadi kopš Eiropā beidzies II pasaules karš. Latvijā vieni "atbrīvotāji" nomainīja otru, latvietis cīnījās pret latvieti, pat brālis pret brāli.

Būtu laiks saglabāt nākošajam paaudzēm to cilvēku vārdus, kas II pasaules kara laikā krituši, gājuši bojā vai pazuduši, cīnoties "nepareizā" pusē vācu armijas un Latviešu leģiona rindās. Rūjienas novads ir iecerējis sagatavot piemiņas plāksni vai iekalt akmeni kritušo vai pazudušo Rūjienas novadnieku vārdus.

Pēc I pasaules kara Rūjienas Sv. Bērtuļa baznīcā atklāja piemiņas plāksni ar 105 šajā karā un Latvijas atbrīvošanas cīņās

GADA SAPULČU LAIKS

1. EV.-LUT. TRĪSVIENĪBAS DRAUDZĒ

Draudzes sapulce notika 19. februārī, Sv. Jāņa igauņu baznīcā. Piedalījās ap 30 draudzes locekļi. To vadīja draudzes priekšnieks Andris Spura, bet priekšsēdētājs Jānis Birze. Ar klusuma brīdi pieminēja mirušo draudzes māc. Gunāru Hūnu un pārējos viņšaulē devušos draudzes locekļus. Apstiprināja iepriekšējās sapulces protokolu, ar ko iepazīstināja A. Spura, bet ko bija rakstījis J. Birze.

Draudzes priekšnieks A. Spura savā ziņojumā norādīja, ka draudzes locekļu skaits samazinājies par 18, nokrieties uz 304 (iepr. gadā 322). Kopā noturēti 30 dievkalpojumi ar 1246 dievlūdžiem (to skaitā 2, kas notikuši Tērvetes bērnu vasaras nometnē ar 206 dalībniekiem). Pēdējā gaitā izvadīti 18 draudzes locekļi, kristīti 10, bet laulāts 1 pāris. Draudzes darbību jūtami ietekmējuši māc. G. Hūna aiziešana mūzībā 1994. g. 8. novembrī. Jauna draudzes gana atrašanās izveidota 3 locekļu komisija, kuŗā bez viņa kā priekšsēdētāja vēl darbojas revīzijas komisijas priekšsēdis I. Steprāns un M. Štauers. Jautājuma sekmīga atrisināšana prasīlot laiku. Starplaikā jāizlīdzās ar mācītājiem un diakoniem no citām latviešu draudzēm. Lielākas grūtības rada apbedīšanas gadījumi, kuŗiem latviešu izvadītāja sagāde saistīta ar dažādiem apstākļiem. Līdz šim visus tos izdevies izkārtot.

Sekmīgi veicies palīdzības darbs mūsu draudzēs, kādu ir 7, Latvijā. Šo darbu saskaņo Dagmāra Ziediņa un Viesturs Hūns. Uzņemti sakari ne tikai ar šo draudžu garīgo aprūpētāju māc. Babinski, bet arī ar draudžu priekšniekiem un citiem darbiniekiem. Jaunā audze aktīvi piedalījies Ziemsvētku eglītē un svētku vakara dievkalpojumā. Viesturs Hūns turpinājis veco ļaužu apciemošanu. Te viņam palīdzējuši vairāki valdes locekļi - V. Paegle, R. Kalniņš, J. Mateus, R. Vitiņš, L. Plūme un citi. Šajā darba laukā it sevišķi jūtams māc. G. Hūna zaudējums. Pēdējos mēnešos šē vēl palīdzējuši māc. M. Ķirsons un igauņu māc. Heino Laaneots un diakoni Aina Avotiņa un Egons Jēkabsons. Visi apmeklētāji arvien bijuši sevišķi gandarīti, par ko liecinot pateicības vēstules un kartiņas.

Paveikti svarīgi un nepieciešami pārbūves darbi Tērvetē, kādus valdei uzticēja iepriekšējā gada sapulce. Izdevumi mazliet pārsnieguši atvēlētās summas, bet par tām visām lēmusi draudzes valde, kā to bija lēmusi pieminētā sapulce. Pie draudzes pastāvošā Bēru fonda likvidāciju ierosinājuši tā dalībnieki. Paredzams, ka katrs no tiem saņems \$ 275.- lielu atmaksu un ka zināma daļa to novēlēs draudzei.

Viņš pateicās valdes locekļiem un draudzes darbiniekiem par sadarbību un paveikto darbu, izsakot cerību, ka, ar Dieva gādību, izdošoties atrisināt visus nākotnes darbības jautājumus.

Isu ziņojumu deva Baznīcas Virsvaldes loceklis M. Štauers, kas tajā pārstāv LELBA Kanadas apgabalu, pieminot dažādās aktivitātes un īpaši atzīmējot svinīgo arch. E. E. Roziša konsekrācijas dievkalpojumu 1994. g. 1. maijā, Sv. Andreja draudzē, Toronto.

Grāmatveža M. Peizes ziņojums, kas balstīts uz kasieŗa Roberta Kalniņa sastādīto kases pārskatu, uzrādīja ievērojamu iztrūkumu - \$ 17,935.22. Paredzēto \$ 53,910 ienākumu un izdevumu vietā ienākuši \$ 45,821.05, bet izdoti \$ 63,756.27. Šajās summās bija ietverts arī Tērvetes īpašuma saimnieciskais pārskats, pēc kuŗa ieņēmti \$ 3,413.5, bet izdoti \$ 8,268.94. Turklāt no pamatkapitāla summām Tērvetes ēkas uzlabošanai izdoti \$ 18,918.28. Ārpus budžeta ienākumi - \$ 22,666.53 (iepr. gadā \$ 12,987.50) uzrāda \$ 9,679.03 pieaugumu. Tajos lielākie ir atvēlējumi mūsu draudzēm (\$ 9,971.-) un testamenti (\$ 7,041.07). Draudzes kapitāls uz 1994. g. 31. decembri uzrāda \$ 124,708.38. Bez tam vēl draudzei pieder Draudzes nams un lauku īpašums Tērvete, kuŗu pieteiktā kopvērtība ir tikai \$ 74,000.-, kas būtībā ir ievērojami lielāka.

Dāmu komitejas ienākumi \$ 575.59, bet izdevumi \$ 555.70, dodot atlikumu \$ 19.89. Tā ziņoja tās kasieris Imants Steprāns.

Bēru fondā 1994 gada beigās palikuši 202 dalībnieki (miruši 5, bet izstājies 1; iepr. g. 208). Tā kapitāls pieaudzis par \$ 1,262.88 un sasniedzis \$ 55,408.78, ziņoja tā vadītāja M. Frišmane. Sapulce formāli apstiprināja fonda dalībnieku vēlmi

fonda likvidēt, līdzekļus sadalot 195 dalībniekiem \$ 275.- katram, bet pārējiem 7 mazākas summas, jo tie fonda sastāvējuši tikai 4 vai mazāk gadu, kā tas paredzēts statūtos. Pavisam kopā izmaksās \$ 55,397.50. Atlikumu \$ 11.28 nodos draudzes kasē. Līdz ar to izbeidzies viens no lielākiem līdzšinējiem draudzes pasākumiem, kuŗam liela nozīme bija draudzes pastāvēšanas pirmajos gados. Pēdējos gados tā vienreizējās \$ 500.- izmaksas bija kļuvis mazāk nozīmīgas. Turklāt fonda uzturēšana (iepmaksu un izmaksu savākšana un iegrāmatošana ik miršanas gadījumā) prasīja daudz fiziska darba, ko uzcītīgi un lietprātīgi veica tā vad. M. Frišmane, kas par to saņēma sevišķu pateicību.

Iztirzājot izstrādāto 1995. gada budžetu, ko pieņēma sabalancētu \$ 51,650.- apmērā ienākumos un izdevumos, radās plašākas pārrunas par draudzes obligātā maksājuma paaugstinājumu, kāds nav noticis pēdējo 8 gadu laikā. Kopā ar piemaksām Kanadas un LELBA sinodēm tā katram iesvētītam draudzes loceklim ir tikai \$ 55.- gadā, bet studentiem - \$ 19.-, kas, šķiet, ir zemākā jeb kuŗā latviešu ev.-lut. draudzē Kanādā. M. Štauers ierosināja maksājumu paaugstināt. To noraidīja - par balsojot 12, pret 17, atturoties 3. Nav šaubu, ka nākamajā gadā draudzei būs daudz lielāki izdevumi, ja tā atradīs savu garīgo aprūpētāju. Tad nu šis jautājums būs atkal jārisina no jauna.

Draudzes valdē bija pārvēlami sekojoši locekļi - Lūcija Plūme, Viesturs Hūns un Roberts Kalniņš, aizceļojušā Jāņa Tērauda vietā kandidēja Katrine Kraule. Visus amatā ievēlēja ar akklamāciju. Tāpat atrisināja pārvēlāmās rev. kom. locekles Ilgas Strautiņas mandātu.

Sapulce ilga divarpus stundas. Bija lietišķa un raita. Paredzēja, kad mācītāja meklēšanas komiteja atradīs piemērotu un gribīgu kandidātu, sasaukt ārkārtas sapulci jaunā draudzes gana ievēlēšanai.

Pirms sapulces notika dievkalpojums, ko vadīja diakona amata kandidāts Egons Jēkabsons no Otavas. Viņš arī izsekoja visai sapulces gaitai un iepazīstināja to ar draudzes locekļu maksājumiem Otavas ev.-lut. Miera draudzē.

Pie reizes jāatzīmē, ka draudzē 5. martā viesojās māc. Rasma Caune no Toronto apkaimes, kur viņai ir sava kanadiešu luterāņu draudze. Viņa sprediķoja īpašā dievkalpojumā Latviešu centra Kamīna zālē (tāds tur notika pirmo reizi), kur no Draudzes nama atvesto altāri bija iekārtojies R. Kalniņš ar paliģiem. Dievkalpojumu kuplināja četru vīru ansamblis (Roberts Klaiše, Mārtiņš Ozoliņš, Andrejs Vītols un Jānis Mateus) ar vairākām dziesmām. Dievkalpojumā bija ieradušies ap 80 dievlūdžju.

6. marta vakara stundās turpat, centrā, viesojās Latvijas ev.-lut. baznīcas ārzemēs archibiskaps Elmārs E. Rozītis. Tālā ciemiņa uzņemšanu bija izkārtojusi draudzes darbinieku grupa.

Sākumā bija dievkalpojums ar dievgaldu, kuŗā archibiskaps amatā ievēda draudzes valdi un darbiniekus 1995. gadam. Ar to vārdiem iepazīstināja draudzes priekšnieks Andris Spura. Ērģeļu vietā korāļus pie klavierēm pavadīja Andrejs Vītols.

Centra sarīkojuma zālē bija klāts bagātīgs vakariņu galds. Azaida gatavotājas - dāmas bija raudzījušas, ka saietam ir savs goda galds, pie kuŗa bez archibiskapa E. E. Roziša vēl sēdēja dr. priekšn. A. Spura, mūsu draudžu darba koordinatore D. Ziediņa, rev. kom. pr. I. Steprāns un BV loceklis M. Štauers. Ar archibiskapu iepazīstināja un vēlāk viņam pateicās dr. priekšnieks. Interesantā stāstījumā archibiskaps iepazīstināja pulcējušos ar baznīcas stāvokli un saviem nodomiem. Pirmajos savas darbības gados viņš iecerējis apciemot pēc iespējas vairāk latviešu luterīgo draudžu dažādajās pasaules malās. Bijis jau šādā nolūkā Austrālijā, Jaunzēlandē, Zviedrijā, Anglijā, ASV un tagad Kanādā. Otavā iepriekšējā dienā diakona amatā bija ordinējis Egonu Jēkabsonu ev.-lut. Miera draudzē, bet pirms tam ciemojies Thunderbay un Sadberijas LELBA Kanadas apgabala draudzēs. Tālāk ceļš viņu veda uz Toronto un Hamiltonu.

Šajā laika posmā būstot izveidota jaunā archibiskapa kanceleja Vācijā. Turpinājoties sarunas ar Latvijas ev.-lut. baznīcas vadību Rīgā. Tās esot lietišķas un pamazām dodot rezultātus, kas apmierina abas puses.

Apciemojums bija pulcējies ap 80 montrealiešu, kas atziniģi novērtēja tālā ciemiņa devumu un priecājās par viņa izjusto sirsniģību mūsu saimes vidū. □

Archibīskaps E. E. Rozītis dievkalpojumā Latviešu centrā

2. DV MONTREALAS NODAĻĀ

Nodaļas sapulce šogad 18. februārī, centrā, varēja sākties laikus, pikst. 13:30, jo bija ieradies nepieciešamais kvorums. Tajā piedalījās 52 nodaļas biedri. To atklāja nodaļas priekšnieks Br. Innus. Ar klusuma brīdi pieminēja 7. februārī tragiskā nāvē mirušo agrāko priekšnieku Jāni Norvelu un aizvadītā gadā mirušos nodaļas biedrus - Krišjāni Ozoliņu, Jāni Vilni, Pēteri Kupci un Alfredu Skujiņu.

Par sapulces vadītāju ar aklamāciju ievēlēja V. Paegli, bet sekretāru - I. Steprānu, balsu skaitītājos - V. Fridi, E. Baluli un E. Kirstukas.

Nodaļas priekšnieks Br. Innus savā ziņojumā pateicās visiem valdes locekļiem un DV darbiniekiem par paveikto un sadarbību risināmos pasākumos un jautājumos. Pastāstīja par savu darbu DV KV, kur viņam uzticēti vairāki pienākumi, to vidū kārtot sadarbību ar DV Latvijā. Pēc teiktā varēja nojaust, ka nav panākts tas, kas iecerēts, bet ka darītājs uzticēto pienākumu neuzdos, jo visā drīzumā atkal dosies ceļojumā uz Latviju.

Vanadžu priekšniece Ē. Vitiņa ziņoja, ka kopā ir 26 vanadzēs, kuņu lielākais pasākums ir gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš, kas dod lielākos ienākumus. Viņas piedalās palīdzības saiņu sagatavošanā, apmeklē slimos un veic daudz citu pienākumu. Kasē 1994. g. ieņemti \$ 2,399.19, bet izdoti \$ 1,738.-, dodot \$ 661.19 atlikumu. Lidz ar to kasē tagad \$ 20,138.85. Uz vanadžu sanākumi Kanadas DV delegātu sanāksmes laikā dosies viņa un Aina Paegle.

Kasieris Konstantīns Čaks iepazīstināja ar kases pārskatu, pēc kuņa 1994. gadā:

Ieņemts	\$ 64,219.78 (iepr. g. \$ 68,584.52)
Izdots	\$ 56,134.83 (iepr. g. \$ 37,360.47)

Atlikums	\$ 8,084.95 (iepr. g. \$ 31,224.05)
----------	-------------------------------------

Aprūpei ieņemti un izdoti \$ 44,981.71.

Kasieris pieprasījis Abrenes paju atmaksu, bet vēl nekas nav saņemts.

Revīzijas komisijas ziņojumu deva V. Paegle, atzīmēdams, ka 23. janvāra sēdē visi dokumenti atrasti labā kārtībā un ka par teicami veikto darbu kasierim K. Čakam pienākas atzinība, ko sapulce deva aplausu veidā.

Sekretārs I. Skrastiņš ziņoja, ka notikušas 11 valdes sēdes, vedis saraksti, ziņojis par DV darbu MLB Ziņotājā un laikrakstos, gatavojis programmas DV sarīkojumiem un iepircis apavus DV palīdzības akcijai par \$ 8.951.-.

Biedrzinis J. Bilinskis ziņoja, ka nodaļā ir 81 vanags, ar vanadzēm kopā nodaļā 107 biedri, no kuņiem 34 ir mūža biedri (31 vanagi un 3 vanadzēs, 6 no tiem miruši). Biedru maksās ienākuši \$ 850.-.

Sarīkojumu daļas vadītājs V. Hūns ziņoja, ka sarīkoti 4 sarīkojumi, kas izdevušies apmierinoši. Arvien vairāk sarīkstot to apmeklētāju skaits. Turpināta veco ļaužu aprūpe.

Par humanitāro palīdzības akciju ziņoja O. Rozentāls. Nosūtīti 1704 saiņi (3347 kubikpēdas). Kopā ar privātiem sūtījumiem uz Latviju nosūtītas 3 tvertnes. O. Rozentāls izveidojis plašu kartoteku un datu bāzi, kas noderēs turpmākā darbā. Sapulces atzinums bija, ka šie paveikti liels darbs, par ko darītājiem pienākas liela pateicība.

Kultūras daļas vad. I. Steprāns ziņoja, ka sadarbojoties ar Elmu Miniati un ka esot pieslēdzies elektroniskās informācijas lielceļam, par ko mēģinās referēt tuvākā nākotnē. Ziņojumu nebija mantzinim D. Demandt un J. Verneram.

Nominācijas komisijas priekšsēdis I. Skrastiņš ziņoja, ka šogad pārvēlami 2 valdes locekļi - I. Skrastiņš un V. Hūns. Viņus abus ievēlēja ar aklamāciju. Revīzijas komisiju atstāja līdzšinējā sastāvā. Par delegātiem DV Kanadas delegātu sanāksmei izraudzīja Br. Innusu un K. Čaku. Par 2 delegātu sūtīšanu bija plašākas pārrunas. Balsojot ar lielu vairākumu lēma, ka sūtīs divus.

Budžetu 1995. gadam sabalancēja \$ 15.000.- ienākumos un izdevumos. To pieņēma vienbalsīgi.

Br. Innus vēlējās lai nodaļai ienāktu vairāk līdzekļu, jo veicamā esot tik daudz, ka visam iecerētam tie nepietiekot. Mudināja dot dažādus atvēlējumus. Biedru maksas atstāja līdzšinējās - \$ 10.- gadā.

DV KV Nākotnes darba komiteja 8. aprīlī, Toronto, rīko ipašu sanākumi, kuņā par 6. Saeimas vēlēšanām referēs LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Būs plaša sesija veltīta skolām un jaunatnei. Tajā par pasaules jauno kārtību referēs I. Steprāns, par skolām Latvijā - E. Miniāte. Iztirzās arī dažādos palīdzības veidus. E. Reveliņš lūdza DV Mēnešrakstā vairāk ziņu par nodaļas darbu. Ē. Vitiņa vēlējās, lai kopā būtu vairāk vanadžu. O. Rozentāls pieprasīja informāciju par DV KV izdevumiem. J. Gributam bija iebildumi sakārā ar ziņām par pārdotiem Dzintariem - lūdza protokolēt, ka rakstā par to neesot minēts viņa vārds. Br. Innus valdes vārdā atvainojās, ka tas tā noticis. Bija ierosinājums veikt veco ļaužu aprūpi Montrealā kopā ar evlut. Trisvienības draudzi.

Pēc nepilnu 3 stundu ilgām pārrunām, nodaļas priekšsēdis pavēstīja, ka viņam esot pārsteigums, proti, jāpasniedzot DV KV Atzinības raksti vairākiem nodaļas biedriem. Tos saņēma Mārtiņš Štauvers, Imants Steprāns, Eriks Skujiņš, Anna Skujiņa un Mary Venera, kamēr Andris Gūtmanis un Montrealas jauktais koris Atbalss tos ieguva nodaļas O. Kalpaka vakarā 5. martā.

Vanadzēs pulcējušos pacienāja ar maizītēm un kafiju. Sapulce bija raita un tajā nebija sevišķu pretešķību. Tā bija viena no vislabāk apmeklētām pēdējo gadu laikā. □

3. MONTREALAS LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBĀ

Pilnsapulci, kas notika 10. marta pēcpusdienā, plkst. 14:50, pēc kārtējā O. Kalpaka piemiņas saieta un pusdienām, centrā, atklāja priekšnieks V. Paegle, uzaicinot visus klātesošos klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušos 10 apvienības biedrus - Annu Priedīti, W. Webb, Emmu Krūmiņu, Bronislavu Krūmāju, Nikolaju Garais, Jāni Miglonu, Alidu Kaniņu, Myron Homyk, māc. G. Hūnu un Jāni Vilni.

Par sapulces vadītāju ar aklamāciju ievēlēja M. Štauveru, bet pierakstītāju - H. Ozoliņu. Viņa nolāsīja iepriekšējās sapulces protokolu, ko pieņēma vienbalsīgi.

Priekšnieks V. Paegle savā ziņojumā vēstīja, ka apvienībā šobrīd 135 biedri (iepr. g. 137), no kuņiem 75 sievietes un 60 vīrieši. Uzņemti 10 jauni biedri, bet 10 miruši. 22 gadu pastāvēšanas laikā zaudēti 85 biedri. 7 mūža biedri ir vecāki par 90 gadiem. Notikušas 4 valdes sēdes, 16 saieti ar 1278 dalībniekiem un izbraukums uz Tērveti. Caurmēra apmeklētāju skaits 79 (70). Lielākais sarīkojums - gada svētki - pulcinājās 125 viesu. Apvienība čakli piedalījies palīdzības saiņu sūtīšanā uz Latviju. Iepriecināti Teteles pamatskolas labākie skolnieki. Pirms

nonāk Montrealā, kur sākumā strādā kā vikārs Marie Alacoque draudzē, bet no 1956. gada Notre Dame baznīcā, sulpiciešu kongregācijas pajumtē. Līdztekus apkalpo Montrealas latviešu katoļu draudzi. Pateicoties viņam tā ir privilēģēta lietot bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapliču dievkalpojumiem un sarikojumu zāli sanāks mēm. Pēdējos gados, vājas veselības dēļ, gan vairs nespēj celebrēt Sv. Missu, tomēr dzīvi interesējas par draudzes dzīvi un tās locekļiem. Bija Montrealas Latviešu Biedrības goda biedrs.

Prāvests Aleksandrs Pekšs acis uz mūžu slēdza 1995. gada 14. martā, Montrealā. Bēru Misse notika 17. martā, Notre Dame Bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, piedaloties 15 vietējiem garīdzniekiem, Montrealas palīgbīskapa Džerarda Tremblē (Gerard Tremblay) vadībā un kuplam izvadītāju pulkam.

Savā sprediķī bīskaps citēja evaņģēlista Mateja vārdus: "Es biju izsalcis, jūs esat mani paēdinājuši; es biju izslāpis, jūs esat mani dzirdinājuši; es biju svešinieks, jūs esat mani uzņēmuši", tā nodrādot uz prāv. A. Pekša nesavtīgo un mīlestības pilno uzupurēšanos saviem tautiešiem. "Prāvesta Pekša dzīvi vērtīgu un daiju padarīja visi šie vienkāršie, labie darbi pret ikkatru, ko sastapa; katrs mīlestības, mierinājuma, piedošanas vārds, ko izteica. To Dievs neaizmirst. To Dievs redz. Tas ir, ko Dievs atceras, kad nāk tiesas brīdis."

Pašreizējais Notre Dame Bazilikas prāvests monsiņjors I. Porjē (Ivanoe Poirier) atvadoties pieminēja prāv. Pekša uzticīgo daudzgadīgo kalpošanu Bazilikā, tās draudzē, un arī latviešu katoļu saimē, izsakot dziļu līdzjūtību prāvesta māsām, ģimenes piederīgiem un mūsu tautiešiem.

Montrealas latviešu katoļu draudzes vārdā runāja Alberts Caune: "Prāvests Pekšs bija Dieva kalps vārda pilnā nozīmē. Viņam nebija šaubu par baznīcas mācību. Dažiem viņš likās cilvēks bez kompromisa, pat stūrgalvīgs. Tie viņu nepazīna. Jo viņš bija nelokams savā pārliecībā, bet tas nebija iedomības vai pārgudrības dēļ. Viņš bija nelokams, jo viņš ticēja, ka Dievs ir nelokams. Dieva priekšā viņš negribēja būt remdens, bet gan nelokams Dieva kalps.

Montrealas latviešu katoļi bija privilēģēti ar prāv. A. Pekša klātbūtni. Viņš tiem kalpoja ar sirdi un dvēseli.

Montrealas latviešu katoļu kopas vārdā es izsaku nožēlu par viņa zaudēšanu un izsaku līdzjūtību viņa ģimenes locekļiem un radiem. Mēs paturēsim prāv. Pekšu mīļā piemiņā."

V. M.

Dieva mierā aizgājis

IGORS JĀNIS NEIMANIS

Dzimis 1932. gada 4. septembrī, Rīgā
Miris 1995. gada 7. martā, Otavā

Viņu piemin

māsa Ina Neimane Wilson,
svainis Robin Wilson un
to dēli Derek un Andrew,
māsīca Helena Homyk

PATEICĪBA

Mēs sirsnīgi pateicamies visiem par līdzjūtību, par piedalīšanos izvadīt uz pēdējo dusu

prāv. **ALEKSANDRU PEKŠU,**

par atvadu vārdiem, un tiem, kas ziedu vietā ziedoja viņa piemiņai par labu Garīgajam semināram Latvijā. Saņēmām \$ 1.000.-. Miļš paldies visiem, kas palīdzēja visu izkārtot un dāmām par bagātīgi sagatavoto auksto galdu. Vēlreiz miļš, miļš paldies!

Māsas

PATEICĪBA

visiem, kas piedalījās

JĀŅA NORVELA

izvadišanā.

Diakonam E. Jēkabsonam no Otavas, ērģelniekam A. Vitolam un speciāla pateicība māksliniekam Andrim Gūtmanim,

DV goda sardzei, atsevišķo organizāciju pārstāvjiem par skaistiem atvadu vārdiem un Daugavas Vana dzēm, kā arī citām dāmām, kuŗas piedalījās bēru azaida sagatavošanā.

Spidola Zariņš un
krustmeita Lidija Zariņš-McLellan

Mūžībā devies

mūsu otrais priekšnieks

ARVĪDS CAUNĪTIS

Dzimis 1907. gada 3. aprīlī, Lubānā
Miris 1995. gada 11. martā, Otavā
Izvadīts 1995. gada 16. martā

Viņu piemin

**MONTREALAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA**

☩ 1995. gada 11. martā miris Arvids Caunītis. Viņš piecdesmito gadu sākumā bija Montrealas Latviešu Biedrības (toreiz Palīdzības) priekšnieks, otrais pēc kārtas, un aktīvi piedalījās mūsu sabiedriskās dzīves veidošanā.

16. martā viņu pēdējā gaitā izvadīja māc. Arveds Celms. No aizgājēja Montrealas Latviešu Biedrības un bijušās ev.-lut. Pāvila draudzes Montrealā atvadījās Voldemārs Paegle, no Otavs ev.-lut. Miera draudzes - Mirdza Pārupe. Izvadišanā piedalījās korporācijas Lettonia pārstāvji, daudz bijušo un tagadējo montrealiešu.

V. P.

Mūžības gaitās devies mūsu
līdzstrādnieks

EDUARDS TILTIŅŠ

Viņu piemin MLB Ziņotāja redakcija un redaktors

Lēnam šķirās no mums
brālis,
mācītājs

ALEKSANDRS PEKŠS

Dzimis 1903. gada 11. aprīlī, Latvijā
Miris 1995. gada 14. martā, Montrealā
Izvadīts no Notre Dame Bazilikas uz
Cimetiere Notre-Dame-de Neiges
17. martā.

Skumjās viņu piemin

Māsas -
Sofija ar ģimeni Amerikā,
Jadviga ar ģimeni Montrealā,
Bernadette Montrealā,
radi Latvijā,
draugi Kanadā un Amerikā

Savu goda biedru
prāv. **ALEKSANDRU PEKŠU**
piemin
Montrealas latviešu biedrība

Montrealas Latviešu Biedrības

GADA SAPULCE

notikis

ceturtdien, 11. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā,
3955 Provosts ielā, Lašīnā.

DARBA SEKA

1. Sapulces amata personu vēlēšanas.
2. Iepriekšējās gada sapulces protokola nolasišana pieņemšana.
3. Ziņojumi par 1994./5. darbības gadu:
 - a) priekšnieka,
 - b) kasieres un MLB Ziņotāja administrātores,
 - c) sarikojumu daļas vadītāja,
 - d) bibliotēkāra,
 - e) revīzijas komisijas,
 - f) pārrunas un visu ziņojumu pieņemšana.
4. Priekšnieka, valdes, revīzijas komisijas vēlēšanas.
5. MLB turpmākā darbība - ierosinājumi, pārrunas.
6. MLB 1995./6. d. g. maksājumu noteikšana.
7. Budžets 1995./6. darbības gadam.
8. Dažādi jautājumi.

Sapulcē balstiesības tiem MLB biedriem, kas līdz sapulces dienai nokārtojuši savas biedru maksas par 1994./5. darbības gadu. Visi MLB biedri, MLB darbinieki un MLB darba atbalstītāji un citi interesenti laipni lūgti sapulcē piedalīties.

Personas, kas vēlētos uzņemties kādu no MLB pārvaldes amatu posteņiem, lūgtas pieteikties pie MLB priekšnieka M. Štauvera, tel. 457-9832 un piedalīties sapulcē. Kandidātiem ir jābūt pilntiesīgiem MLB biedriem. Jauni darbinieki un biedri biedrībā arvien ļoti gaidīti, tāpat ieteikumi turpmākajam darbam un palīdzīgas rokas dažādo MLB pasākumu īstenošanā. Iespēju netrūkst

Montrealas Latviešu Biedrība savā darbā turpina latviešu biedrību tradīcijas. Piedalīties!

Pēc sapulces draudzīgas pārrunas pie tases tējas vai kafijas un cepumiem.

Piezīme: Citi paziņojumi MLB biedriem netiek izsūtīti, jo MLB Ziņotājs ir biedrības izdevums. Darba sekas kopijas būs pieejamas arī sapulcē.

Uz redzēšanos šajā svarīgajā darba sīetā un pārrunu vakarā! Kuplā skaitā apmeklēt un aktīvi piedalīties aicina

MLB valde

* Biedrības darbības gadam noslēdzoties, lūdzam MLB biedrus, darbiniekus, MLB Ziņotāja abonementus un labvēļus nokārtot savus maksājumus, lai kasiere A. Porierte-Bedard varētu laicīgi noslēgt savas grāmatas un lai Jūs šajā gadā nepaliktu parādniekos. Ja Jums ir kādas neskaidrības savu maksājumu lietā, laipni lūdzam viņai piezvanīt - tel. 514-697-6624. Izmantojiet 27. lpp. iespiesto formu savu maksājumu kārtīšanai un paturiet sev kopiju! Gaidīsim Jūsu maksājumus ar atbildes pastu.

* Ar šo numuru MLB Ziņotājs ieiet savā 47. gada gājumā. Šo nozīmīgo notikumu atzīmējot, aicinām līdzstrādniekus un lasītājus arī turpmāk izdevumu atbalstīt savu iespēju robežās. Par to Jums iepriekšējs paldies! No MLB un redakcijas pusēs centīsimies to veidot un kopt, cik nu vien mums tas ir mūsu spēkos.

* Bibliotēkārs Jānis Birze laipni lūdz tos, kas nodomājuši paretināt savus grāmatu plauktus, liekās grāmatas nodot MLB bibliotēkai. MLB līdz šim vairākām bibliotēkām Latvijā ir nosūtījis ap 1600 dažādu grāmatu. Saņēmēji ir priecīgi.

MLB Ziņotāja kartotekā, salīdzinājumā ar 1993. gadu, atzīmētas šādas pārmaiņas:

	1993. g.	1994. g.	+/-
Kopskaits gada sākumā	951	935	- 16
Dzimuši.....	3	3	-
Iebraukuši no Latvijas..	-	5	+ 5
Iebraukuši	2	1	- 1
No jauna reģistrēti.....	11	5	- 6
Uz citurieni devušies...	2	12	+ 10
Aizceļojuši uz Latviju...	4	3	- 1
Miruši	26	22	- 4

Kopskaits gada beigās.....	935	912	- 22

Kartotekas ziņu vākšana un sakārtošana nav viegls uzdevums. Tas prasa uzmanību, nemitīgas atzīmes un Jūsu atsaucību ziņu piegādē. Pēdējā varētu būt labāka. Diemžēl, mums ir jāsamierinās ar to, kā ir. Tādēļ atkārtoti lūdzam ikvienu, kas zin kādas demogrāfiskas pārmaiņas, vai uzzinājis to, vai kāds nezināms vai pazīstams latvietis apmeties uz dzīvi Montrealā vai tās apkārtnē, paziņot to kartotekas vadībai, uzrakstot vēstuli vai piezvanot pa telefonu - 514-457-9832.

Palīdziet uzturēt MLB Ziņotāja kartotēku iespējami plašu un pilnīgu!

Kartotekas vadība

MEISTARSTĪKIS UN DRĀMATISKS NOTIKUMS

25. martā Montrealā, DV Montrealas nodaļas izkārtojumā, viesojās DV teātris Kanādā ar 2 Mārtiņa Ziverta lugām - "Fiksā ideja" un "Teātris". Abas tipiski Ziverta darbi, kas skatītājam liek iedziļināties viņa domu risinājumā un dod arī iespēju līdz ar autoru pasmīnēt par cilvēku sadzīves dažādajām pusēm. Autors nebaidās radīt apstākļus, kas veicina lugā tverto raksturu attīstību itin straujā tempā. Vismaz, šķiet, tādu atrisinājumu iestudējumiem bija atradis viens no aktīvākajiem mūsu režisoriem, pie tam pašu māju cilvēks, Gunārs Vērenieks, kas pats tēloja Ekselences lomu "Teātri". Nav šaubu, ka viņam tīri pieder raksturojumu tēlošana. Pie reizes viņš tēlo tik brīvi, nepiespiesti, pārliecinoši skatītāju, ka viņš lomā iedziļojies ar visu savu esmi. Tēlošanu apvienot ar režijas darbu jau ir meistartūkstis, ko retais spēj paveikt. Tādēļ vien varēja gaidīt, ka izrādes telpa būs apmeklētāju pārpildīta, jo kurš gan gribēs laist garām tādu izdevību - skatīt vienīgo aktīvo un reizē labāko teātra vienību Kanādā? Tomēr tā nebija. Zāle bija pustukša (pārdotas 70 ieejas kartes). Kur palikuši mūsu teātra draugi? Tā droši vaicāja rīkotāji un viesi.

Visi aktieŗi savos sniegumos, šķita, pārspēja paši sevi un deva spraigus tēlojumus, par kuriem autors, droši vien, būtu bijis vairāk kā iepriecināts. "Fiksā ideja" lišķīgu psihiatra lomu, kuŗa pakalpojums nez vai kādam patīktu nonākt, tēloja Voldemārs Pukats. Margrieta Zālapu - Anna Briede, bet viņas viru Ansi - Kārlis Rēvalds. Abi viņi itin veiksmīgi kūpājās arī no psihiatra tīkliem, dodot izturētu un pārliecinošu sniegumu katrs savā veidā. Izrādes laikā notika drāmatisks notikums, kas aizveda Annu Briedi uz slimnīcu. Viencēliena beigās viņa nelaimīgā kārtā bija kritusi no skatuves un salauzusi kāju. Tā telegrammas ienešanu vajadzēja izpildīt suflīerei un kādam noteikti viņa bija jāatvieto Otavas izrādē.

Teātri itin visi aktieŗi bija skatuviski un ļugai piemēroti laikmetīgi slīpēti, jo darišana bija ar galmu un vācu rakstniecības lielmeistaru Ģēti, ko spēlēja G. Vērenieks. Imants Lapiņš sekretāra lomā bija ieturējis visā pilnībā un Jolante Linde-Martinsone novices Elizes personu veidoja koķetīgu un laika garam piedienīgu. Skaidrite Pūpēde primadonnas Hagermanes tēlā spēja iedvest intriganto valdonību, kādā galma dāmām, laikam, bija savos laikos. Dzintars Pūpēdis teotromana Jančeka adā bija āķīgs intrīgants, radot itin ticamu idejisko pamatu neredzamā aktieŗa - Dragona (suns) lomai. Varam būt pateicīgi, ka mums vēl ir tādi aktieŗi, kas teātra spēlei pieiet ar tādu izsmalcinātību un iejušanos. Ko darīsim, ja viņi mūsu neatsaucības deŗ uzdos? Tā varētu jautāt, lai gan maz ticams, ka šī vienība to darīs, jo teātris tai ir asinis un tai ir režisors ar atjautīgu un pieredzējušu skatu.

Dekorators Valdis Vare bija paveicis savu. Skatuves meistars - Andrejs Briedis, apgaismotājs Pēteris Stīvriņš un skaņu meistars Imants Kīpis rūpējās, lai šīs lietas ritētu tā, ka patīktu, papildinātu aktieŗu sniegumu un netraucētu skatītāju viņa teātra baudījumā. Ilgas Freijas grimī bija piemēroti un atbilstoši, tēŗu koordinatore Anna Briede bija parūpējusies par atbilstošu niansēm un teātrālu krāšņumu. Izrādes vadītāja Melita Lapiņa visu bija izkārtojusi tā, kā tam jābūt. Un režisora asistents "Teātri" Juris Freijs varēja atviegloti priecāties, ka viss ritēja kā pa diedziņu.

Ideja - varbūt, ka ar video lentas ierakstu teātri varētu plašāk reklamēt un iegūt papildus ienākumus?!

Paldies par brīnišķīgo pēcpusdienu Ziverta pasaule!

M.Štauers

Biežāk lietoto telpu adreses: Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

- 1. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, gadskārtējais **A p r ī l a j o k s** sarīkojums. Piedalās aktieris **Hugo Miķelsons** no Toronto un vietējie spēki.
- 2. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**. Sprediķos diakone Aina Avotiņa.
- 5. aprīlī, plkst. 16:00, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
- 14. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu**. Māc. Māris Ķirsons no Toronto.
- 16. aprīlī, plkst. 7:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, **Lieldienu rīta dievkalpojums**. Diakone Aina Avotiņa, Toronto.
- 16. aprīlī, plkst. 10:30, Notre Dame katoļu bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **Lieldienu dievkalpojums**.
- 19. aprīlī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu Sabiedriskā centra **valdes sēde**.
- 23. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**. Diakons Egons Jēkabsons, Otava.
- 23. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības **gada svētku sarīkojums**. Skatiet paziņojumu 25. lappusē!
- 30. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Sabiedriskā centra **pilnsapulce**. Skatiet paziņojumu 25. lappusē!

- 3. maijā, plkst. 16:00, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
- 10. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Organizāciju padomes **darba sēde**.
- 11. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Biedrības **gada sapulce**. Skatiet paziņojumu 26. lpp.
- 14. maijā, plkst. 10:30, Notre Dame katoļu bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
- 14. maijā, plkst. 11:00, Draudzes namā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Ģimenes dienas dievkalpojums**. Pēc dievkalpojuma - **Draudzes pēcpusdienu**.
- 27. maijā, plkst. 10:00, Tēvetē, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **talka** īpašuma uzspodrināšanai.
- 27. maijā, plkst. 10:00, vietu ziņosim nākamreiz, Montrealas Baltiešu Pastmarku Kluba gadskārtējā **izstāde**.
- 28. maijā, plkst. 10:00, vietu ziņosim nākamreiz, Montrealas Baltiešu Pastmarku Kluba gaskārtējā **izstāde**.

- 4. jūnijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Kreditsabiedrības **gada sapulce**.
- 7. jūnijā, plkst. 16:00, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.

Turpmākie Montrealas Latviešu Biedrības sarīkojumi:

- 4. novembrī, plkst. 10:00, Latviešu centrā, gadskārtējais mājas cepumu un lietiskās mākslas priekšmetu **tirdziņš**. Plašāka informācija vasaras otrā pusē.

MLB Z 1995 IV 1.060 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

MLB ZIŅOTĀJA administrātores un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 27.50 vai \$ 22.50)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju.....	\$ _____

MLB biedru maksu par 1994./5. darbības gadu	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruna numurs) (paraksts)
